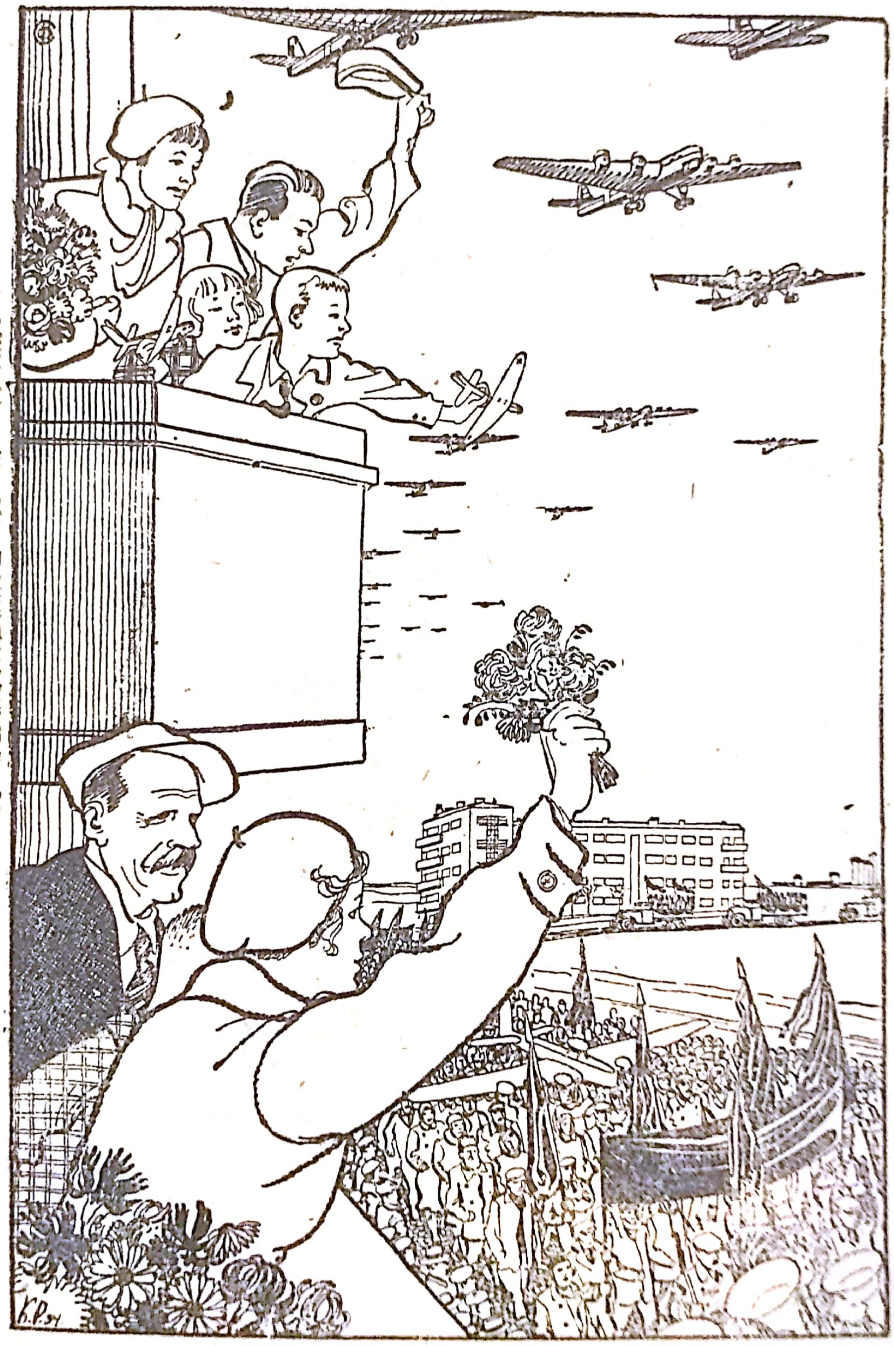
ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΟΧΤΟΒΡΙΣ — 1934

ΖΙΤΟ Ι XIV ΔΙΕΘΝΙΣ ΠΕΔΙΚΙ ΒΔΟΜΑΔΑ!

Τα πιονέρικα τάγματα τις Σοβιετικίς Ένοσις πρέπι να προαπαντίςυν (βςτρέτιτ) τι Διεθνί πεδικί βδομάδα με το δινάμομα τις δυλιάς-τυς για καλίτερι πρόοδο στι μάθιςι. Στο τάγμα, στον κρίκο δεν πρέπι να ιπάρχι ύτε ένας πιονέρος, πυ να μένι πίσο στι μάθιςι. Πρέπι να πετίχυμε (ντοςτίγνυτ) να γίνι κάθε πιονέρος παράδιγμα στο φίλαγμα κάθε λεφτύ απτο μάθιμα, στο φίλαγμα τυ βιβλίυ, να ίνε τα τετράδια τυ πιονέρυ ιπόδιγμα ενγράματις γραφίς, καθαριότιτας κε τάξις (ακυράτνοςτι).

Απτο γράμα τυ προέδρυ τυ ΚΓ τον πιονέρον ςιν. Ζολοτύχιν.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ ΝΑΣΕ ΕΤΙΜΟΣ!

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

= ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ Κ. Γ. Π. Κ. Κ. =
= ΣΤΙΝ Κ. Ε. ΤΙΣ Λ. Κ. Ε. Ν. Υ. =

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΧΡΟΝΟΣ Β' (Δ') ΑΡΙΘ. 10 (39)
ΟΧΤΟΒΡΙΣ 1934

17 ΧΡΟΝΙΑ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ

Εδό κε 17 χρόνια ι εργατικί τάκςι τις Ροςίας κάτο απτιν καθοδίγιςι τυ κομυνιςτικύ κόματος τον μπολςεβίκον με επικεφαλίς τον ΛΕΝΙΝ νκρέμιςε τυς πομέςτζικυς κε καπιταλιςτές, πίρε τιν εκςυςία ςτα χέρια-τις κ' ενκαθίδριςε τι διχτατορία τυ προλεταριάτυ.

Ι εργάτες κ' ι εργαζόμενι χοριάτες κάτο απτιν καθοδίγιςι τυ λενινικύ κόματος, τυ αγαπιμένυ αρχιγύ κε δαςκάλυ τον εργαζομένον τις χόρας-μας κι' όλυ τυ κόζμυ—τυ ςιντρόφυ ΣΤΑΛΙΝ χτίζυν επιτιχιμένα τι νέα ζοί, χτίζυν το ςοςιαλιζμό.

Εμίς, τα πεδιά τυ Οχτόβρι, ζύμε ς' εφτιχιζμένα χρόνια. Ι πατέρες-μας πολέμιςαν ιροικά για τι ςοβιετικί εκςυςία, μας γλίτοςαν απτον καπιταλιςτικό ζιγό, γλίτοςαν τυς εργαζομένυς όλον τον εθνικοτίτον τις Σοβιετικίς Ένοςις απτι διπλί καταπίεςι.

Σ' αφτά τα χρόνια διμιυργίθικαν νέι κλάδι τις παραγογίς: αεροπορικί βιομιχανία, τορνοκαταςκεβί, μοτοροκαταςκεβί, βιομιχανία αφτοκινίτον, τράκτορ, κομπάιν, χιμικί βιομιχανία κ.τ.λ.

Χτίςτικαν κε δυλέβυν χιλιάδες νέες ολότελα ςίχρονες επιχίριςες. Χτίςτικαν τέτιι γίγαντες, ςαν το Ντνιεπροςτρόι, Μαγνιτοςτρόι, Κυζνετςκςτρόι, το τρακτορικό εργοςτάςιο τυ Τζελιάμπινςκ.

Αφτές ι τεράςτιες επιτιχίες τις Σοβ. Ένοςις ίνε αποτέλεζμα τις νίκις τις πολιτικίς τις ιντυςτριαλιζάτςιας, τις πολιτικίς τις κολεχτιβιζάτςιας.

Ι πολιςκατομίριες εργαζόμενες μάζες τυ κολχόζικυ χοριύ πίρανε εκατοντάδες χιλιάδες τράκτορ, δεκάδες χιλιάδες κομπάιν, αφτοκίνιτα κι' άλες ςίχρονες αγροτικές μιχανές, έριχςαν για πάντα απτις πλάτες-τυς το ζιγό τις πομέςτζικις,

---

Ενκαθίδριςαν—υςτανόβιλι.
Επιτιχιμένα—υςπέςνο.
Εφτιχιζμένα—ςτζαςτλίβιε.
Καταπίεςι—υγνετένιε.
Διμιυργίθικαν—ςόζντανι.
Σίχρονες—ςοβρεμιόνιε.
Επιχίριςες—πρετπριάτια.
Αποτέλεζμα—ρεζυλτάτ.
Εχμετάλεψι—εκςπλοατάτςια.

καπιταλιστικίς κε κυλάκικις εκμετάλεψις κε πέρασαν για πάντα στο δρόμο τυ σοσιαλιζμύ.

Ι νικιφόρα εχτέλεςι τυ πλάνυ τις δέφτερις πιατιλέτκας εκςαςφαλίζι τιν έφπορι κε πολιτιζμένι ζοί για τα εκατονεδδομίντα εκατομίρια τον εργαζομένον τις χόρας-μας. Ι επιςτίμι, ι τεχνικί, ι λιτερατύρα, ι μυςικί, ι ζογραφικί γίνυντε χτίμα τον πιο πλατιόν μαζόν τον εργατόν κε τον κολχόζνικον τόσο, όςο δεν ίτανε ποτές κε σε καμιά χόρα τυ κόζμυ.

Ι δοκςαζμένι ιροικί δυλιά στα εργοςτάςια, τα κολχόζια, τα ςκολιά ςφιριλατί νέυς ανθρόπυς, ςινιδιτύς κε δραςτίριυς χτίςτες τις σοσιαλιςτικίς κινονίας δίχος τάκςες.

Σ' αφτά τα 17 χρόνια τα 78% τυ πλιθιζμύ, πυ ίτανε αγράματα πριν απτον Οχτόβρι, πίρανε όλες τις δινατότιτες για να καταχτίςυν τιν κυλτύρα, τιν τεχνικί.

Σ' αφτά τα χρόνια ι χόρα τον Σοβιέτ αγκάλιαςε με τιν αρχικί μάθιςι όλα τα πεδιά. Στα ςκολιά-μας μαθένυνε ςχεδόν τριάντα εκατομίρια μαθιτές.

Ι ςοβιετικί εκςυςία έδοςε όλες τις δινατότιτες ςτυς πιονέρυς, ςτυς μαθιτές για να καταχτίςυν τις γνόςες, να γίνυν άκςιι πολίτες τις αγαπιμένις-μας πατρίδας, ν' αποτελιόςυν το μεγάλο έργο τυ Οχτόβρι.

Ι χόρα-μας χριάζετε ολόπλεβρα αναπτιγμένυς ανθρόπυς, ανθρόπυς, πυ κςέρυνε καλά τις μιχανές, πυ μπορύν να χτίςυν νέυς γίγαντες με νέα τελιοπιιμένι τεχνικί. Γι' αφτό πρέπι να παλέψυμε υντάρνικα για τιν κατάχτιςι τον γνόςεον, να εφαρμόζυμε τι θεορία στιν πραχτικί, δυλέβοντας στις εργατικές κάμαρες, στα εργαςτίρια.

Τα πεδιά τις ΕΣΣΔ φτιάνυν μοντέλα αεροπλάνον, αφτοκινίτον, καταχτύν το τράκτορ, τον ιλεχτριζμό, ίνε καλί μυςικί, ζογράφι, γράφυνε βιβλία, πιίματα. Τα πεδιά τις Σοβιετικίς Ένοςις πέρνυνε δραςτίριο μέρος στο χτίσιμο τις χαρύμενις, εφτιχιζμένις ζοίς.

Μα εκί, στις καπιταλιστικές χόρες, τα πεδιά τον εργατόν κε χορικόν ιποφέρυν απτι φτόχια, τιν πίνα κε το κρίο, τα περιςότερα δεν μπορύνε να πάνε στο ςκολιό, γιατί δεν έχυνε τα μέςα.

Ι γονιί κε τα μεγαλίτερα αδέρφια-τυς ίνε άνεργι, κατεβένυν σε ντεμονςτράτςιες, πολεμύνε στις μπαρικάδες ενάντια στυς καπιταλιστές κε τυς πομέςτζικυς για να γλιτόςυν απτα νίχια τυ ματοβαμένυ καπιταλιζμύ. Σ' αφτό τον αγόνα πέρνυνε δραςτίριο μέρος κε τα πεδιά.

Παρ όλο το άγριο φαςιςτικό τερόρ, ι εργατικί τάκςι τον καπιταλιςτικόν χορόν πολεμάι για τιν απελεφτέροςι-τις.

Ι τεράςτιες νίκες τυ προλεταριάτυ τις ΕΣΣΔ εμπςιχόνυν τυς εργάτες τυ εκςοτερικύ στον ιροικό-τυς αγόνα. Ι εργατικές μάζες τον μπυρζυαζικόν κρατόν ετιμάζυντε για τιν αποφαςιςτικί μάχι. Δεν ίνε μακριά ι μέρα, πυ ι νικιφόρα κόκινι ςιμέα τυ Οχτόβρι θα κιματίςι ς' όλο τον κόζμο.

Νικιφόρα—πομπεντονόςναγια.
Εκςαςφαλίζι—ομπεςπέτζιβαιετ.
Πολιτιζμένι—κυλτύρναγια.
Επιςτίμι—ναύκα.
Ζογραφικί—ζζίβοπις.
Χτίμα—ντοςτοιάνιε.
Ποτές—νικογντά.
Δοκςαζμένι—ςλάβναγια.
Σφιριλατί—βικόβιβαιετ.
Σινιδιτός—ςοζνάτελνι.
Δινατότιτες—βοζμόζζνοςτι.
Πλιθιζμός—ναςελένιε.
Σκεδόν—ποτζτί.
Γνόςες—ζνάνια.
'Ακςιι—ντοςτόινιε.
Πολίτες—γράζζντανε.
'Εργο—ντέλο.
Ολόπλεβρα—βςεςτορόνιε.
Αναπτιγμένυς—ράζβιτιχ.
Τελιοπιιμένι—υςοβερςςένςτβοβαναγια.
Εφαρμόζυμε—πριμενιάτ.
Εργαςτίρια—μαςτερςκίε.
Ιποφέρυν—ςτραντάιυτ.
Μέςα—ςρέτςτβα.
Παρ' όλο—νιεςμοτριά.
Ματοβαμένος—κροβάβιι.
Απελεφτέροςι—οςβομποζζντενιε.
Εμπςιχόνυν—βοοντυςςεβλιάιυτ.
Μαχι—μπόι.

ΔΙΙΓΙΜΑΤΑ ΑΠΤΙΝ ΠΑΡΑΝΟΜΙ ΖΟΙ ΤΟΝ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΟΝ

Σ. ΧΜΕΛΝΙΤΣΚΙ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΙΝΕΔΡΙΟ

Ο ΝΤΕΛΕΓΑΤΟΣ ΤΑΚΣΙΔΕΒΙ

Στο καμπινέτο τυ δοντογιατρύ μπίκε ένας νέος, έκατσε αμέσος στιν πολιθρόνα κε ίπε:

— Βγάλτε-μυ, παρακαλό, όλα τα δόντια!

Αφτό έγινε στις 12 τυ Μάρτι 1913 στι μικρί πόλι Βολοτζίσκ στα ροσο-αφστριακά σίνορα.

Ο γιατρός, άκυσε τιν παράκσενι παράκλισι κε δε θάβμασε καθόλυ.

— Από μακριά έρχεστε;—ρότισε ίσιχα.

— Απτο Ροστόβ,—απάντισε ο νέος, πυ δεν πονύσανε, βέβεα, καθόλυ τα δόντια-τυ.

Ι φράσι: «βγάλτε-μυ όλα τα δόντια», ίτανε σίθιμα. Κι'ο νέος δύλεβε πάρανομα, ίτανε ντελεγάτος στο σινέδριο τυ κόματος. Το επίθετό-τυ ίτανε Γύσεφ.

Πριν από δέκα μέρες πίγε στο Ροστόβ ένας αντιπρόσοπος τις Οργανοτικίς επιτροπίς. Αφτός πρότινε στιν κοματικί επιτροπί τυ Ντον να εκλέκσι ντελεγάτυς για το σινέδριο.

Το βράδι ι παράνομι εργάτες μαζέφτικαν στο σπίτι τυ Γύσεφ. Καπνίζανε κε κίταζαν σιχνά στο παράθιρο: κάθε λεφτό μπορύσαν νάρτυν ι πολισμάνι.

Εκλέκσανε τον Γύσεφ κε τον Λόκερμαν.

Τον Λόκερμαν τον αρέσταραν τιν άλι μέρα. Ο Γύσεφ κρίφτικε ς' ένα γνόριμο σπίτι κ' ίστερα από κάμποσες μέρες, με κσένα ρύχα, με βαμένα μαλιά κε κσένο πασαπόρτι, έφιγε απτο Ροστόβ. Ι οργανοτικί επιτροπί τυ ίπε να πάι στο Βολοτζίσκ, στο δοντογιατρό.

— Πρέπι να περάσο όσο μπορό πιο γλίγορα τα σίνορα,—ίπε ο Γύσεφ στο γιατρό.

— Πάμε,—ίπε ο γιατρός.—Να μιλίσυμε με τυς κοντραμπαντίστες.

Πίγανε στιν άκρι τις μικρίς πόλις. Ο γιατρός μπίκε στιν αβλί τυ κσίλινυ σπιτιύ κε φόνακσε σιγά:

— Ζαγλόμπα!

Ένας μελαχρινός άνθροπος με πλατιές πλάτες, με κόκινο απτον αέρα λεμό κε μάβρα γένια βγίκε απτο αχύρι με το κνύτο στα χέρια.

— Ζαγλόμπα,—ίπε ο γιατρός.—Νά αφτόν τον κίριο πρέπι να τον περάσις σίμερα τι νίχτα απτα σίνορα.

Ο Ζαγλόμπα κίτακσε πρότα τον υρανό, ίστερα έφτισε, ίστερα ίπε:

— Δεν κάνι καθόλυ, κίριε, ο κερός ίνε άσκιμος.

Κι' ο γιατρός κίτακσε τον υρανό κι'απάντισε:

— Μιν κάνις, πος δε θέλις! Βλέπις— μαζέβυντε τα σίνεφα, ι νίχτα θα ίνε σκοτινί.

Κε ψιθίρισε στο Γύσεφ:

— Θέλι να πάρι περισότερα, ο παλιάνθροπος.

Ο Γύσεφ άπλοσε στο Ζαγλόμπα δέκα ρύβλια...

Παράνομι—ποτπόλναγια.
Τακσιδέβι—ποτεσσέστβυιετ.
Αμεσος—τράζυ.
Πολιθρόνα—κρέσλο.
Παράκσενι—στράναγια.
Παράκλισι—πρόσμπα.
Σίθιμα—παρόλ.
Να εκλέκσι—βιμπρατ.
Σιχνά—τζάστο.
Βαμένα—κράσσενιε.
Μελαχρινός—σμύγλιι.
Λεμός—σσέια.
Αχύρι—κονιύσσνια.
Κίριος—γοσποντίν.
Δεν κάνι—νελζιά.
Ψιθίρισε—σσεπνύλ.
Παλιάνθροπος—μερζάβετς.

— Νά, πὰρε το καπάρο,—ίπε.— Θα ςυ πλιρόςο ακόμα τριάντα ρύβλια... ςε κίνι τιν ακροποταμιά.

— Καλά,—ίπε ο Ζαγλόμπα, κρίβοντας τα χρίματα στο πόδιμά-τυ κε κιτάζοντας ολόγιρα.—Μπορί, να λέι αλίθια ο κίριος, ότι ι νίχτα θα ίνε ςκοτινί. Έτςι λιπόν, κίριε, ελάτε, άμα ςκοτινιάςι, ςτο ποτάμι—πίςο απτο μίλο. Τ' αμάκςι θα ίνε μέςα ςτα χαμόδεντρα ςτιν αρχί τυ δάςυς.

Άμα ςκοτίνιαςε, ο Γύςεφ, με το τζαμαντάνι ςτα χέρια, βγίκε απτο κςενοδοχίο, όπυ έμενε, κε πίγε ςτιν ακροποταμιά τυ Ζμπρυτζ.

Φιςύςε κρίος αέρας. Στο ποτάμι τρέχανε άςπρα πρόβατα. Μπροςτά, ςτι βυνοπλαγιά μάβριζε το δάςος.

Ο Γύςεφ πέραςε το μίλο κι' άρχιςε ν' ανεβένι ςτι βυνοπλαγιά, πυ ίτανε ςκεπαςμένι από χαμόδεντρα. Σε λίγο άκυςε μια ςιγανί φονί:

— Κίριε!

Ο Γύςεφ παραμέριςε με το χέρι-τυ τα χαμόδεντρα κε ίδε το κριμένο ςτο βαθύλομα άλογο με τ' αμάκςι κε το Ζαγλόμπα, πυ τον γνόριςε απτα γένια.

Ανέβικε ςτ' αμάκςι, κι' ο Ζαγλόμπα τράβικςε αμέςος τα χαλινάρια δίχος να πι λέκςι. Πιγένανε απτο δάςος, δίχος δρόμο. Ι τροχί χτιπύςανε ςτις ρίζες κε τα δέντρα, θρυίζανε ςτα χαμόδεντρα. Στις γιμνές κορφές ςφίριζε ο θιμομένος αέρας.

Τ' αμάκςι τυς τίναζε κ' έτριζε.

Σε λίγο κατεβίκανε ςτι ρεματιά κε περάςανε ένα γλίγορο ποταμάκι.

Τέλος βγίκανε ςτο δρόμο κε ςταματίςανε ς' ένα πλεχτό φράχτι.

Ίτανε το ακρινό ςπιτάκι τυ χοριύ. Ι νίχτα ίτανε ςκοτινί. Το χοριό κιμότανε.

Ο Ζαγλόμπα πίδιςε αθόριβα απτ' αμάκςι κε χάθικε μέςα ςτο ςκοτάδι.

Δε γίριζε πολί κερό. Ο Γύςεφ ςύφροςε απτο κρίο, φοβότανε να ςαλέπςι για να μιν τρίκςι.

Άκςαφνα μπροςτά-τυ φιτρόςανε δίο κεφάλια: το ένα τυ Ζαγλόμπα, το άλο με καπέλο από προβιά.

Το πρόβιο καπέλο κίτακςε τον υρανό κε κύνιςε το κεφάλι-τυ: ο υρανός καθάριςε, βγίκανε τ' άςτρα. Ίςτερα έγνεπςε το Γύςεφ με το δάχτιλό-τυ—έβγα!

Ο Γύςεφ βγίκε προςεχτικά. Ο Ζαγλόμπα βαςτύςε τ' άλογο απτο καπίςτρι. Τ' αμάκςι έτριζε, κε το πρόβιο καπέλο έβριζε πςιθιρίζοντας. Τ' άλογο μπίκε ςτιν αβλί. Φόρτοςαν τ' αμάκςι με χορτάρι, κλίδοςαν τ' άλογο κε βγίκανε.

— Κίριε,—ίπε με πςίθιρο ο Ζαγλόμπα.—Ι νίχτα ίνε επικίντινι, τ' άςτρα φένκυνε. Δεν μπορύμε να ςας πάμε με τριάντα. Ας βάλι ο κίριος πενίντα,—τα χρίματα από μπροςτά.

Ο Γύςεφ πλίροςε ίκοςι ρύβλια.

— Τ' άλα—ςε κίνι τιν ακροποταμιά—ίπε αποφαςιςτικά.

Πίγανε τρις μέςα ςτο ςκοτάδι ο ένας πίςο απτον άλο: μπροςτά—το πρόβιο καπέλο, ίςτερα ο Γύςεφ με το τζαμαντάνι-τυ, πίςο, ςιχνά κιτάζοντας ολόγιρα, ο Ζαγλόμπα.

Περάςανε πολύς κίπυς κε περιβόλια, πιδύςανε πάνο από πλεχτύς φράχτες, περνύςανε δρόμυς... Άκςαφνα το πρόβιο καπέλο ςταμάτιςε, γίριςε πίςο το κεφάλι-τυ, έβαλε το δάχτιλο ςτα χίλια-τυ.

Κ' ι τρις καθίςανε ανακύρκυδα, βαςτόντας τιν ανάςα-τυς.

— Σκιλί...—πςιθίριςε ο Ζαγλόμπα.

Το ςκιλί γάβγιζε κάπυ ςιμά. Ίςτερα το γάβγιςμα ακύςτικε μακριά. Ίςτερα κόπικε.

Το πρόβιο καπέλο ςικόθικε, κε πάλι πίγεναν κ' ι τρις έτςι, όπος πίγεναν πριν.

Καπάρο—ζαντάτοκ.
Μίλος—μέλνιτςα.
Χαμόδεντρα—κυςτί.
Κςενοδοχίο—γοςτίνιτςα.
Βυνοπλαγιά—ςκλον γορί.
Παραμέριςε—ραζντβίνυλ.
Βαθύλομα—λοςτζίνα.
Χαλινάρια—βόζζι.
Τροχί—κολιόςα.
Θρύιζαν—ςςυρςςάλι.
Σφίριζε—ςβιςτέλ.
Γιμνές—γόλιε.
Θιμομένος—ςερντίτιι.
Ρεματιά—οβραγ.
Αθόριβα—μπεςςύμνο.
Πίδιςε—ςπρίγνυλ.
Προςεχτικά—οςτορόζζνο.
Καπίςτρι—υζντετζκα.
Πρόβιο καπέλο—μπαράνια ςςαπκα.
Επικίντινι—οπάςναγια.
Αποφαςιςτικά—ρεςςιτελνο.
Περιβόλια—ογορόντι.
Πλεχτός φράχτις—πλέτεν.
Άκςαφνα—βδρυγ.
Ανακύρκυδα—να κόρτοτζκι.

Σε λίγο κατεβίκανε σε μια βαθιά ρεματιά. Ι κοντραμπαντίςτες αμέσος χάθικαν, ςαν να έλιοςαν στον αέρα.

Ο Γόσεφ απέμινε στον τόπο-τυ, κίταζε ολόγιρα, δεν ίκςερε τι να κάνι.

Πέραςαν κάμποςα λεφτά. 'Ακςαφνα φάνικαν ι κοντραμπαντίςτες δίχος κανένα θόριβο. Σερνόντανε χαμιλά ςιμένι: πάνο απτα κεφάλια-τυς κρέμονταν τ' ανκαθοτά κλαδιά αππιν πλαγιά τις ρεματιάς.

Ο Ζαγλόμπα κε το πρόβιο καπέλο ςικόθικαν, κε φάνικε, ότι βαςτύςανε στα χέρια-τυς μια μικρί ςκαμένι βάρκα. Το πρόβιο καπέλο βαςτύςε στο χέρι-τυ το μοναδικό κυπί-τις.

Κατέβικαν απτον κατιφορικό πάτο τις ρεματιάς, παραμερίζοντας ςιγά τα χαμόδεντρα. Τέλος παραμερίςτικαν τα στερνά χαμόδεντρα, κε βρεθίκανε ςιμά στο ποτάμι... Στιν άλι μεριά μάβριζε τ' απςιλό δάςος.

Ι βάρκα κατέβικε λαφριά στο νερό.

Το πρόβιο καπέλο έδικςε με το χέρι-τυ στο Γόσεφ τι βάρκα: έμπα!

Ο Γόσεφ μπίκε στι βάρκα. Τ' αδίνατο τζόφλι κυνίθικε.

— Κςαπλόςυ ανάςκελα!..—κυμάνταρε με πςίθιρο το πρόβιο καπέλο.

Ο Γόσεφ κςαπλόθικε στον πάτο με το πρόσοπο γιριςμένο στον υρανό με τ' άστρα. Ο Ζαγλόμπα τεντόθικε δίπλα-τυ.

Το πρόβιο καπέλο τραβύςε κυπί, καθιςμένος στιν πλόρι. Το κυπί ανέβενε κε κατέβενε αθόριβα στο νερό. Τον κερό πυ περνύςε απτι μια μεριά στιν άλι, στο πρόσοπο τυ Γόσεφ έπεφταν κρίες σταλαματιές.

'Ακςαφνα ο υρανός με τ' άστρα γίριςε πάνο απτο κεφάλι-τυ. Σπρόκςιμο. Κάτι έτρικςε. Ι βάρκα σταμάτιςε.

Ο Γόσεφ ςικόθικε κε βγίκε απτι βάρκα.

Πάνο απτο νερό ςικονότανε ι απςιλί πετρόδικι ακροποταμιά τις Γαλικίας..

Ακυςτίκανε ςιμά βίματα κε φονές. Ο Ζαγλόμπα κε το πρόβιο καπέλο άρπακςαν τι βάρκα κ' έτρεκςαν γλίγορα στο νκρεμό. Ο Γόσεφ ρίχτικε πίςο-τυς με το τζαμαντάνι στο χέρι.

Στι μέςι τυ ανίφορυ το πρόβιο καπέλο παραμέριςε τα χαμόδεντρα με το κυπί. Μπίκανε σε μια μακρυλί κε στενί ςπιλιά.

Ι αφστριακί χοροφίλακες περάςανε χαμιλά, ςιμά απτο νερό.

'Αμα χάθικαν, ο Ζαγλόμπα ίπε:

— Φέραμε τον κίριο εκί πυ πρέπι. Ο κίριος μας χροστάι τριάντα ρύβλια.

— 'Ικοςι, κι' όχι τριάντα,—απάντιςε ο Γόσεφ.

'Εβαλε κάτο το τζαμαντάνι-τυ, έβγαλε απτιν τζέπι-τυ το πορτοφόλι κε μέτριςε ίκοςι ρύβλια.

'Αμα πλίροςε τυς κοντραμπαντίςτυς, ο Γόσεφ άπλοςε το χέρι-τυ στο τζαμαντάνι ... Το τζαμαντάνι χάθικε.

— Πύ ίνε το τζαμαντάνι-μυ;—ρότιςε ο Γόσεφ.

— Δεν μπορό να το κςέρο, κίριε,—απάντιςε ο Ζαγλόμπα.

— Εγό δεν ίμε ο φίλακας τυ τζαμαντανιύ τυ κιρίυ.

Ο Γόσεφ δεν ίπε άλο τίποτα. «Ας πάνε στο διάβολο, ι λιςτές! Κι' αφτό καλό, πυ με φέρανε...»

Αφύ ρότιςε, πος να πάι στο ςιδεροδρομικό σταθμό, ο Γόσεφ βγίκε απτι ςπιλιά.

Ανέβικε τον νκρεμό κε πίγε στον ίςιο κάμπο. 'Ιςτερα από μιςί όρα τιναζότανε μέςα ςτ' αμάκςι, πιγένοντας στο σταθμό.

'Ελιοςαν—ραςτάιαλι.
Ανκαθοτά—κολιύτζιε.
Σκαμένι βάρκα—ντόλμπλεναια λότκα.
Μοναδικό κυπί—γεντίνςτβενοε βεςλό.
Κατιφορικός—ποκατιι.
Πάτος—ντνο.
Τζόφλι—ςκορλυπά.
Κςαπλόςυ—λοζζίς.
Ανάςκελα—νά ςπινυ.
Δίπλα—ριάντομ.
Τραβύςε κυπί—γριομπ.
Πλόρι—νος κοραμπλιά, λότκι.
Σταλαματιές—μπρίζγι.
Σπρόκςιμο—τολτζόκ.
Βίματα—ςςαγί.
Νκρεμός—κρύτζα.
Ανίφορος—ποντιόμ.
Σπιλιά—πεστζέρα.
Χοροφίλακες—ζζαντάρμι.
Πορτοφόλι—μπυμάζζνικ.
Φίλακας—στόροζζ.
Λιςτές—ραζμπόινικι.
Κάμπος—πόλε.

„ΝΑΧ ΓΕΝΦ, ΓΥΤ“

Μια καθαρί φτινοπορινί μέρα ςτο ςιδεροδρομικό ςταθμό τυ Αμβύργυ μέςα ςτο πλίθος τον επιβατόν βριςκότανε ένας καλοφορεμένος κςανθός με καλοςτριμένα μυςτάκια. Βαςτύςε ςτα χέρια-τυ ένα όμορφο κενύργιο τζαμαντάνι.

Τα καλοςτριμένα μυςτάκια κε τα καλά ρύχα ίτανε γριμ. Ο καλοφορεμένος με το τζαμαντάνι ίτανε ο ρόςος εργάτις Σςότμαν—ντελεγάτος τυ κομιτάτυ τις Πετρύπολις ςτο δέφτερο ςινέδριο τυ κόματος. Πίγενε ςτι Γενέβι, όπυ μαζέβονταν κριφά ι ντελεγάτι.

Μπροςτά ςτιν ανιχτί πορτίτςα με τα κάνκελα ςτεκότανε ένας γέρος κοντρολιόρος. Ι επιβάτες έδιχναν τα μπιλιέτα-τυς ο ένας ίςτερα απτον άλο κε περνύςανε ςτιν πλατφόρμα. Το εκςπρές ςτεκότανε ςτιν πλατφόρμα κε ςίκονε ατμό.

Ο Σςότμαν κίτακςε το ρολόγι: απέμιναν μόνο τρία λεφτά για να φίγι το τρένο.

'Εδικςε ςτον κοντρολιόρο το μπιλιέτο-τυ «Αμβύργο—Γενέβι» κε ίθελε να περάςι ςτιν πλατφόρμα.

Ο κοντρολιόρος κίτακςε το μπιλιέτο, ίςτερα τον Σςότμαν, κύνιςε το κεφάλι-τυ κ' έφρακςε το πέραςμα με το χέρι-τυ.

Εκίνι τιν όρα ίρτε ένας άλος επιβάτις· 'Απλοςε το μπιλιέτο-τυ κι' ο κοντρολιόρος τον άφιςε να περάςι ςτιν πλατφόρμα.

Ο Σςότμαν θάβμαςε κι' ανιςιχύςε.

«Γιατί δε μ' αφίνυνε ςτιν πλατφόρμα;—έλεγε.—Το εκςπρές τόρα θα φίγι...»

Ακύςτικε μια ςφιριγματιά. Το τρένο αγάλια-αγάλια κςεκίνιςε.

Ο Σςότμαν κςέςπροκςε τον κοντρολιόρο κ' έτρεκςε ςτο τρένο. Ανέβικε ς' ένα βαγόνι κε κίτακςε πίςο-τυ: ο κοντρολιόρος κ' ένας απςιλός άνθροπος με ςτολί κε κάςκα κάτι φόναζαν, δίχνοντας με τα δάχτιλα-τυς τον Σςότμαν.

Ο Σςότμαν μπίκε ςτο κυπέ κ' έκατςε ςτο ντιβάνι. Ανιςιχύςε πολί.

«Να μιν κςέρυνε πιος ίμε;—ςκεφτότανε.—Να μι με αρεςτάρυν ςτο ςταθμό, πυ πάμε τόρα;...»

'Ενας κοντύκτορας με μεγάλα μυςτάκια ςίμοςε τον Σςότμαν. Πίρε το μπιλιέτο-τυ, τον κίτακςε θαβμαζμένος κε ίπε κάτι γερμανικά.

Ο Σςότμαν δεν καταλάβενε καλά τα γερμανικά. Κύνιςε το κεφάλι-τυ: δεν καταλαβένο.

Ο κοντύκτορας πίρε το μπιλιέτο κ' έφιγε.

«Τί να κάνο;—έςπανε το κεφάλι-τυ ο Σςότμαν.—Να πιδίςο απτο τρένο;»

Κίτακςε ςτο παράθιρο. 'Οκςο απτα παράθιρα περνύςανε με φοβερί γλιγοράδα ι καζάρμες τυ εργατικύ προάςτιυ.

«Βέβεος θάνατος...»

Ο Σςότμαν παςπάτεπςε ςτιν τζέπι-τυ τα ςπυδέα κοματικά ντοκυμέντα.

«Θα κατεβό ς' αφτό το ςταθμό δίχος να με δύνε,—αποφάςιςε.—Πρέπι το δίχος άλο να πάγο ςτο ςινέδριο...»

Το τρένο ςταμάτιςε ς' ένα μικρό ςταθμό.

«Μα, μπορί, τυ κάκυ ν' ανιςιχό;» ςκέφτικε ο Σςότμαν.

Περίμενε ένα λεφτό, διο. Κανίς δεν ερχότανε να τον αρεςτάρι...Το τρένο κςεκίνιςε.

Ο Σςότμαν ιςίχαςε.

Το τρένο πέραςε ακόμα κάμποςα χιλιόμετρα κε ςταμάτιςε ςτι μεγάλι πόλι Λύνεμπυργ.

Πλίθος—τολπά.
Επιβάτις—παςαζζίρ.
Κςανθός—μπλοντίν.
Καλοςτριμένα—χοροςςό ζακρύτζενιε.
Μυςτάκια—υςί.
Γενέβι—Ζζενέβα.
Κάνκελα—ρεςςότκα.
Ατμός—παρ.
'Εφρακςε—ζαγοροντίλ.
Ανιςιχύςε—μπεςποκόιλςα.
Σφιριγματιά—ςβιςτόκ.
Κςεκίνιςε—τρόνυλςα.
Κςέςπροκςε—οτολκνύλ.
Στολί—μυντίρ, φόρμα.
Σκεφτότανε—ντύμαλ.
Προάςτιο—πρετμέςτιε.
Βέβεος—βέρνιι.
Παςπάτεπςε—ναςτζύπαλ.
Σπυδέα—βάζζνιε.
Το δίχος άλο—νιεπρεμένο.
Τυ κάκυ—ζρια.

Ι πόρτα άνιкσε. Διο άνθροπι με στολές κε κάσκες κι'ο κοντύκτορας μπίκανε στο κυπέ. Ι άνθροπι, πυ φορύσανε τις στολές, έδικσαν στο Σςότμαν τιν πόρτα: να βγίτε!

Ο Σςότμαν άρχισε να φονάζι. Ι άνθροπι με τις στολές πίρανε δίχος πολές ομιλίες το τζαμαντάνι-το κε το έβγαλαν απτο βαγόνι.

«Τέλιοσε! Με αρεστάρανε, δε θα μπορέσο να πάγο στο σινέδριο!»—σκεφτότανε στενοχοριμένος ο Σςότμαν, πιγένοντας πίσο-τυς.

Πιγένοντας, έβαλε το χέρι μέσα στιν τζέπι-το κ' έκανε απτα ντοκυμέντα σφεράκι.

«Αν χριαστί—θα τα καταπιό!..»

Ι άνθροπι με τις στολές τον πέρασαν απτι σιδεροδρομικί γέφιρα κε τον έφεραν σε άλι πλατφόρμα. 'Εβαλαν το τζαμαντάνι στιν πλατφόρμα κε φέβγοντας ίπανε στο Σςότμαν να σταθί εδό.

Μόλις έφιγαν, ο Σςότμαν άρπαкσε το τζαμαντάνι κε ίθελε να τρέкσι κε να φίγι. Μα εκίνι τι στιγμί ίρτε το τρένο. 'Ενας νέος με σιδεροδρομικί στολί έτρεкσε προς τον Σςότμαν. 'Αρπακσε το τζαμαντάνι απτα χέρια τυ Σςότμαν κ' έτρεкσε στο τρένο. Ο Σςότμαν πίγε από πίσο-τυ.

Ο νέος έβαλε το τζαμαντάνι στο ράφι τυ βαγονιύ. 'Ιστερα χαμογέλασε, χτίπισε τον Σςότμαν στις πλάτες κε ίπε, δίχνοντας με το χέρι-το πυ θα πάγι το τρένο:

— Ναχ Γενφ, γυτ.

Ο Σςότμαν το κατάλαβε. Αφτό σίμενε γερμανικά: «Στι Γενέβι, καλά».

'Αμα τα ίπε αφτά, ο άνθροπος με τι σιδεροδρομικί στολί έδοσε στον Σςότμαν το μπιλιέτο-τυ κε βγίκε. Ο Σςότμαν γνόρισε το μπιλιέτο-τυ «Αμβύργο—Γενέβι».

Το τρένο κσεκίνισε.

«'Ιμε λέφτερος!—Χάρικε ο Σςότμαν,—Στι Γενέβι! Στο σινέδριο! 'Ολα ίνε εντάκσι!»

Τόρα κατάλαβε, ότι καθόλυ δεν τον αρεστάρανε, παρά δεν έκατσε στο Αμβύργο στο τρένο, πυ έπρεπε. Κι' αφτό, γιατί δεν ίχε τιν ιπομονί να περιμένι ακόμα τρία λεφτά.

Ο ΜΙΣΟΣ ΙΣΙΜΕΡΙΝΟΣ

Κάμποσες μέρες πριν απ' αφτό ο Σςότμαν περπατύσε μαζί μ' ένα μαβρογένι στιν προκιμέα τυ Νεβά στιν Πετρύπολι.

Ο Σςότμαν κι' ο μαβρογένις μπίκανε στο Βοτανικό κίπο κε καθίσανε σε μια πάνκα. Ο μαβρογένις έβγαλε απτιν τζέπι-τυ ένα φάκελο.

— Εδό ίνε τα χρίματα κε ι αντρέσα όπυ θα πας στι Γενέβι,—ίπε, δίνοντας το φάκελο στο Σςότμαν.

Μιλύσανε κάμποσα λεφτά, ψιθιρίζοντας. 'Ιστερα σικόθικαν κ' έσφικσαν δινατά ο ένας το χέρι τυ άλυ.

— Καλό ταкσίδι!—ίπε ο μαβρογένις.

— Καλί αντάμοσι στι Γενέβι!—απάντισε ο Σςότμαν κε βγίκε απτον κίπο.

'Ιστερα από μια μέρα έφιγε απτιν Πετρύπολι για το Αμβύργο...

Ο μαβρογένις ίτανε μέλος τυ Οργανοτικύ κομιτάτυ, ίτανε ο Γόρεφ. Γίριζε πια πέντε μίνες κριφά τις πόλις τις βόριας κε μέσις Ροσίας, οργανόνοντας σ' όλα τα κομιτάτα τις εκλογές τον ντελεγάτον για το σινέδριο.

Ο Γόρεφ δεν ίχε πασαπόρτι, κε δεν μπορύσε να γραφτί. Γι' αφτό δεν μπορύσε να νικιάσι κάμαρα σε καμιά πόλι. Ο Γόρεφ κιμότανε στα σπίτια, πυ τυ έδιχναν τα κοματικά κομιτάτα. Κάθε μέρα ανανκαζότανε να κιμιθί σ' άλο σπίτι.

Πολές φορές, δύλεβε όλι τι μέρα για να προετιμάσι το σινέδριο κε δεν πρόφτενε να βρι τόπο να κιμιθί... Τότε καθότανε

Σφεράκι—ссарик.
Καταπιό—προγλοτζύ.
Γέφιρα—μοστ.
Εκίνι—τοτ.
Στιγμί—μομέντ.
Σίμενε—οζνατζάλο.

Λέφτερος—сβομπόντνιι.
Εντάкσι—β πορiάτκε.
Ιπομονί—τερπένιε.
Να περιμένι—ποντοζζτάτ.
Μαβρογένις—τζερνομπορόντιι.
Προκιμέα—νάμπερεζζναγια.

Ισιμερινός—εκβάτορ.
Πάνκα—σκαμέικα.
Φάκελος—κονβέρτ.
Καλό ταкσίδι!—στζαστλίβογο πυτί!
Αντάμοσι—δστρέτζα.

Μέλος—τζλεν.
Εκλογές—βίμπορι.
Να νικιάσι κάμαρα—σνιατ κόμνατυ.
Δεν πρόφτενε—νιε υσπεβάλ.

αργά τι νίχτα στο τελεφτέο εκςοχικό τρένο, κατέβενε στον τελεφτέο σταθμό κε περίμενε το πρότο προινό τρένο για να γιρίςι στιν πόλι. Έτςι περνύςε ι νίχτα.

Τι μέρα ο Γόρεφ έβριςκε τυς εργάτες, πυ δύλεβαν παράνομα, ςινεδρίαζε στις μιστικές κοματικές ςινεδριάςες, τι νίχτα—κιμότανε στα τρένα.

Τέλος ι ςίντροφι ίβραν ένα κςένο πασαπόρτι, το έδοςαν στο Γόρεφ κ' έτςι νίκιαςε κάμαρα.

Μα τόρα ίχε άλο μπελά! Ο πολιτάρχις διάτακςε τυς φίλακες τις αβλίς να κιτάζυνε καλά, πιος δεν έχι «οριζμένι δυλιά» κε να το λένε στιν πολίτςια. Γι' αφτό ο Γόρεφ ανανκαζότανε να κάνι, ότι κάπυ δυλέβι.

Κάθε πρωί ο Γόρεφ έφεβγε τιν ίδια όρα απτο ςπίτι, ακόμα κι' αν δεν ίχε καμιά δυλιά αφτί τιν όρα.

Ίβρε φακέλυς από διάφορες εμπορικές φίρμες κε κρατικά καθιδρίματα κ' έστελνε εμπορικά γράματα στον εαφτό-τυ με τιν πόστα.

Όταν ζύςε στιν Πετρύπολι, ο Γόρεφ πίγενε στιν Τύλα, στο Σμολένσκ, στο Τβερ, στο Γιαροςλάβλ. Εφοδίαζε τυς ντελεγάτυς τυ ςινέδριυ με χρίματα κε ςινθίματα κε φρόντιζε να περάςυνε τα ςίνορα.

Μια φορά, μικρένοντας τι νίχτα μέςα ς' ένα πνιγερό βαγόνι, ο Γόρεφ άρχιςε να λογαριάζι, πόςα χιλιόμετρα πέραςε ς' αφτύς τυς πέντε μίνες. Βγίκε: δεκαεφτά χιλιάδες χιλιόμετρα. Αφτό ίνε ςχεδόν ςαν το μιςό ιςιμερινό τις γις.

ΣΤΑ ΣΙΝΟΡΑ

Τον Γόρεφ τον εκλέκςανε δέφτερο ντελεγάτο στο ςινέδριο απτο κομιτάτο τις Πετρύπολις.

Όταν βαςίλεβε ο ίλιος, ο Γόρεφ κι' ο ςιντακςιδιότις-τυ Ντεςνίτςκι, ντελεγάτος τυ Νίζνι Νόβγοροντ, ίρτανε με τ' αμάκςι στι μικρί πόλι Ζζβαντςί, πυ ίτανε πολί ςιμά στα ςίνορα.

Όταν μπένανε στι μικρί πόλι, ένας άνθροπος με τα γένια κε μακρί λερομένο ρύχο πίδιςε πάνο στ' αμάκςι, πυ πίγενε.

Ίτανε ο Σολοβέιτζικ—κοντραμπαντίςτας, πυ μίλιςε μαζί-τυ τιν παραμονί ο Γόρεφ.

Τυς τακςιδιότες τυς ίδε απτο παράθιρο ένας άλος κοντραμπαντίςτας—ο Κόζακ.

Ο Κόζακ κι' ο Σολοβέιτζικ «δύλεβαν» πάντα μαζί κε μίραζαν ότι έβγαζαν.

Ο Κόζακ αμέςος κατάλαβε, ότι ο φίλος-τυ περνάι τυς επιβάτες απτα ςίνορα. Θίμοςε πολί, πυ ο φίλος-τυ δεν τυ ίπε τίποτα, έκριψε απ' αφτόνα τι δυλιά πυ δίνι κέρδος.

Ο Κόζακ έζεβκςε αμέςος τ' άλογό-τυ κε πίγε να καταδόςι το Σολοβέιτζικ στο τελονίο.

Ο Σολοβέιτζικ έφερε ς' αφτό το διάστιμα τον Γόρεφ κε τον Ντεςνίτςκι στιν καλίβα-τυ, πυ ίτανε στιν άκρι τις μικρίς πόλις, κι' ο ίδιος πίγε να ετιμάςι το πέραζμα.

Τι νίχτα με το φος τυ φενκαριύ, ο Ντεςνίτςκι κι' ο Γόρεφ καθόντανε στιν πνιγερί καλίβα κε περίμεναν τον Σολοβέιτζικ.

Ακςαφνα άνικςε ι πόρτα, κε μπίκε ένας στρατιότις τις φρυράς τον ςινόρον. Ο στρατιότις κίτακςε τυς διο ντελεγάτυς κ' έτρεκςε με τι φονί:

— Εδό ίνε, εβγενέςτατε!..

Ο Γόρεφ κι' ο Ντεςνίτςκι ςικοθίκανε στα πόδια κε ρίχτικαν στο παράθιρο. Μα ι πόρτα πάλι άνικςε κε στιν καλίβα μπίκε ένας

Εκςοχικό τρένο—ντάτζνιι πόγεζτ.
Πολιτάρχις—γραντονατζάλνικ.
Διάτακςε—πρικαζάλ.
Οριζμένι—οπρεντελιόναγια.
Διάφορες—ράζνιε.

Εμπορικές—τοργκόβιε.
Καθιδρίματα—υτζρεζζντένια.
Έστελνε—ποςιλάλ.
Εφοδίαζε—ςναπζζάλ.
Πνιγερό—ντύςτνιι.
Σχεδόν—ποτζτί.

Σιντακςιδιότις—ποπύτζικ.
Τιν παραμονί—νακανύνε.
Θίμοςε—ραςέρντιλςια.
Κέρδος—βίγοντα.
Να καταδόςι—ντονεςτί.
Τελονίο—ταμόζζνια.

Διάστιμα—βρέμια.
Καλίβα—ιζμπά.
Φρυρά—στράζζα.
Ρίχτικαν—μπρόςιλις.
Εβγενέςτατε—βάςςε μπλαγοροντιε.

υλαμός στρατιότες με τον οφιτσέρο τις ζζανταρμέριας επικεφαλίς.

Ι στρατιότες με τα γιμνά σπαθιά περικίκλοσαν τυς ντελεγάτυς.

Ο οφιτσέρος φόναξε δινατά:

— Εν ονόματι τυ νόμυ, σας αρεστάρυμε!..

— Αφτό ίνε όλο;—ρότισε περιφρονιτικά ο Γόρεφ.—Κε γιατί φονάζετε έτσι;..

Ο Ντεσνίτσκι κι' ο Γόρεφ ίτανε ι μόνι ντελεγάτι απτυς πενίντα πέντε, πυ δεν μπόρεσαν να πάνε στο σινέδριο.

Υλαμός—βζβοντ. Περικίκλοσαν—οχρυζζίλι. Περιφρονιτικά—πρεζρίτελνο.

Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ

ΣΤΙ ΜΑΘΙΣΙ ΝΑ ΒΡΥΜΕ ΤΙ ΧΑΡΑ

Σφιρίζυνε σιρίνες. Μιχανές βυίζυν.
Τα τράκτορ στα κολχόζικα χοριά κροτύν.
Τρομπέτες κράζυν. Ι κλισύρες μπυμπυνίζυν.
Τ' αεροπλάνα ζυζυνίζοντας πετύν.

◆◆◆◆

Θρυίζυνε τα δάσι. Τα βυνά βροντύνε.
Ι πάγι τρίζυν. Χοχλακίζυν τα νερά.
Ιχύν βαθιά τα σπλάχνα. Κι' όλα μας καλύνε
στι μάθισι, πεδιά, να βρύμε τι χαρά.

◆◆◆◆

Ν' αφίσυμε ατσαλομένι το θρανίο.
Γερά τα νέβρα-μας κε κοφτερό μιαλό
παλέπστε νάχυμε. Στις νίκις το βιβλίο
θα γράπσυμε το πιο λαμπρό κατεβατό!

◆◆◆◆

Θα πάρυμε απτυς γονιύς-μας τιν παντιέρα
τι δοκσαζμένι κε θα μπύμε στι δυλιά.
Θα βγύμε στις κορφές... Στι λατρεφτί μιτέρα—
πατρίδα-μας θα ζι αντάκσια γενιά.

◆◆◆◆

Εμίς θα πέζυμε πσιλά στι στρατοσφέρα.
Θ' ανάπσυμε παντύ τις κόκινες φοτιές.
Εμίς στι γι θα κάνυμε τι νίχτα μέρα.
Θα στίσυμε τις τελεφτέες σκαλοσιές.

Σφιρίζυνε—γυντιάτ.
Κροτύν—στυτζάτ.
Τρομπέτα—τρυμπά (γορν).
Κράζυν—τρυμπιάτ.
Κλισύρες—υστζέλια.
Μπυμπυνίζυν—γρογότζατ.
Ζυζυνίζοντας—ζζυζζά.

Θρυίζυν—σσυμιάτ.
Τρίζυν—τρεστζάτ.
Χοχλακίζυν—μπυρλιάτ.
Ιχύν—ζβυτζάτ.
Σπλάχνα—νιέντρα.
Καλύνε—πριζιβάιυτ.
Κοφτερός—όστριι.

Κατεβατό—σελίδα (στρανίτσα).
Παντιέρα—σιμέα (ζνάμια).
Λατρεφτί—ομποζζαεμαια
Αντάκσια—ντοστόινος γέι.
Θα στίσυμε—βοζντβίγνεμ.
Σκαλοσιές—στροίτελνιε λιεσα.

ΠΙΟΝΕΡΙ, ΒΟΙΘΙΣΤΕ ΔΡΑΣΤΙΡΙΑ ΣΤΟ ΠΕΡΑΖΜΑ ΤΙΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ-ΕΚΛΟΓΙΚΙΣ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ ΤΟΝ ΣΟΒΙΕΤ!

ΝΕΙ ΠΙΟΝΕΡΙ

Στι χόρα-μας αρχίζυν ι εκλογές τον ςοβιέτ. Ι εκλογές αφτές έχυνε πολί μεγάλι ςιμαςία ςτι ζοί τις Σοβιετικίς Ένοςις. 90 εκατομίρια εργαζόμενι θα κάνυν τ' αθρίζματα τις δυλιάς τον οργάνον τις εκςυςίας-τυς, θα πύνε ςτις εντολές-τυς τι πρέπι να κάνυν τα ςοβιέτ τον πόλεον κε τον χοριόν για να καλιτερέπςυν ακόμα πιο πολί τι ζοί τον εργαζομένον, θα εκλέκςυν απ' ανάμεςά-τυς τυς καλίτερυς για να πραγματοπιύνε αφτές τις εντολές, δυλέβοντας ςτα ςοβιέτ.

Κάθε πιονέρος πρέπι να ίνε δραςτίριος βοιθός τον μεγαλίτερον ςιντρόφον ςτο πέραζμα τις απολογιςτικο-εκλογικίς καμπάνιας.

Ας γνοριςτί κάθε τάγμα με τις επιτιχίες τυ ντόπιυ ςοβιέτ κι' ας οργανόςι έκθεςι (βιςταβκα) για τις επιτιχίες-μας.

Στις περαζμένες εκλογές πολά τάγματα έβαζαν τις πρόταςές-τυς ςτις εντολές, πυ τις δέχονταν ίςτερα ι ςινεδρίαςες τον εκλογέον. Πρέπι να εκςετάςυμε πος εχτελύςαν αφτές τις πρόταςες.

Ας πύνε τα μέλι τον ςοβιέτ ςτις ςινεδρίαςες τον ταγμάτον, όπυ πρέπι να προςελκίςυμε κε τ' ανοργάνοτα πεδιά, πος δύλεβε το ςοβιέτ, ας πύνε, πος εχτελέςτικαν ι πρόταςες τον πεδιόν.

Μιλίςτε με τυς γονιύς-ςας, με τυς ςιντρόφυς-ςας, ςκεφτίτε μόνι-ςας τι πρέπι να κάνι το ςοβιέτ για τα ςχολιά, τα πεδικά ςπίτια, τα πεδικά κλυμπ, για να καλιτερέπςι όλι τι ζοί τον πεδιόν. Σιζιτίςτε γι' αφτές τις πρόταςες ςτι ςινεδρίαςι τυ τάγματος κε δόςτε-τις ςτις ςινεδρίαςες ςον εκλογέον.

Βοιθίςτε τις εκλογικές επιτροπές να κάνυν τον ιπολογιζμό τον εκλογέον, να τυς ςτίλυν τις κλίςες, γράπςτε πλακάτες, πυ προςκαλύν ςτις απολογιςτικο-εκλογικές ςινεδρίαςες.

Οργανόςτε ςτις μέρες τον ςινεδριάςεον κάμαρες για τα μικρά πεδιά για να μπορέςυν όλες ι μιτέρες να πάρυν μέρος ςτις εκλογές. Κάθε πιονέρος πρέπι να λεφτερόςι ςτις μέρες τον απολογιςτικόν κ' εκλογικόν ςινεδριάςεον τυς γονιύς-τυ απτις ςπιτικές δυλιές, να μίνι ςτο ςπίτι με τυς μικρότερυς αδερφύς κε τις αδερφές-τυ. Στολίςτε με πραςινάδα, με λυλύδια, ςινθίματα κε πλακάτες τα ικίματα, όπυ γίνυντε ι εκλογικές ςινεδρίαςες. Οργανόςτε γι' αφτές τις ςινεδρίαςες παράςταςες με τυς ομίλυς κε τις ορχίςτρες-ςας.

Κάθε τάγμα πρέπι να προαπαντίςι τις εκλογές τον ςοβιέτ κε το VII Πανενοτικό ςινέδριο τον ςοβιέτ, πυ θα μαζεφτί ςτι Μόςχα ςτις 15 τυ Γενάρι, με τιν καλιτέρεπςι όλις τις δυλιάς-τυ, με τιν εκςέρετι κατάχτιςι τον εκπεδεφτικόν προγραμάτον τυ 1-υ εκςάμινυ, με τιν καλί δυλιά τον πιονέρικον φορπόςτ ςτα ζζακτ, με μαζικές εκςέταςες για τις νόρμες τυ ςίματος «ΒΓΤΟ» κε τυ ςίματος «ЮВС».

Δεν ιπάρχι τέτια εκςυςία ςτον κόζμο, πυ να φροντίζι, ςαν τι ςοβιετικί εκςυςία, για τι νέα γενιά, πυ μεγαλόνι. Κ' εμίς πρέπι να

Εκλογές—περεβίμπορι.
Αθρίζματα—ιτόγι.
Εντολές—νακάζι.
Να πραγματοπιύνε—οςυςτζεςτβλιάτ.
Απολογιςτικί—οτζιότναια.
Δέχονταν—πρινιμάλι.
Εκλογέον—ιζμπιράτελει.
Μέλι—τζλένι.
Να προςελκίςυμε—πριβλέτζ.
Σκεφτίτε—ποντύμαιτε.
Σιζιτίςτε—οπςυντίτε.
Ιπολογιζμός—υτζότ.
Κλίςες—ποβέςτκι.
Να λεφτερόςι—οςβομποντίτ.
Στολίςτε—υκράςιτε.
Ικίματα—πομεςτζένια.
Παράςταςες—πρεςταβλένια.
Όμιλος—κρυζζόκ.
Ορχίςτρα—ορκέςτρ.
Να εκςετάςυμε—προβέριτ.
Να προαπαντίςι—βςτρέτιτ.
Εκςέρετι—οτλίτζναια.
Εκπεδεφτικός—υτζέμπνιι.
Σίμα—ζνατζόκ.
Δεν ιπάρχι—νιετ.
Φροντίζι—ζαμπότιτςα.
Γενιά—ποκολένιε.

φανύμε άκσιι τις φροντίδας κε τον ελπίδον τις αγαπιμένις-μας πατρίδας. Πρέπι να πάρυμε δραστίριο μέρος στις εκλογές τον σοβιέτ, να μεγαλόνυμε σα σινιδιτί πολίτες τις μεγάλις-μας χόρας.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΓΡΑΦΙΟ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΠΙΟΝΕΡΟΝ

Κ' ΕΜΙΣ ΑΠΕΡΓΥΜΕ

Ο κίριος (γοσποντίν) ντιρέκτορας τυ 17-υ λαικύ σκολιύ τις προτέβυσας τις Γιαπονίας—Τόκιο βγίκε αυτο σπίτι-τυ, σφιρίζοντας ένα έφθιμο (βεσιόλυιυ) τραγυδάκι. Πίγενε στι στάσι τυ αφτόμπυς, πυ έπρεπε να τον φέρι στο σκολιό. Μίπος τεριάζι (ποτχόντιτ) στο ντιρέκτορα τυ σκολιύ να κάθετε σε κίνο το βρόμικο εργατικό μαχαλά, όπυ βρίσκετε το σκολιό κε κάθυντε ι μαθιτές-τυ;

Στι στάσι τυ αφτόμπυς τον σινάντισε (βστρέτιλ) ένας γίτονάς-τυ κε τον χερέτισε.

— Φοβύμε, ότι ο κίριος Χιραμότο θ' ανανκαστί να περιμένι ος το βράδι. Πός, μίπος δεν κσέρι, ότι ι κόκινι μπόρεσαν να τραβίκσυν τυς εργάτες με το μέρος-τυς κε κίρικσαν απεργία; (ζαμπαστόβκα). Στο Τόκιο όλα πια σταμάτισαν—τα τραμβάγια, τ' αφτόμπυς, τ' αφτοκίνιτα. Ι τιμιμένι άνθροπι ανανκάζυντε να πάνε πεζί στι δυλιά-τυς. Αφτό ίνε ανίκυστο.

Ανανκάστικε ο κίριος ντιρέκτορας να βάλι σε κόπο (τρυντίτ) τα πόδια-τυ. Ίρτε στο σκολιό με τέτια διάθεσι (ναστροένιε), πυ τα πεδιά πια περίμεναν διπλές τιμορίες (ναχαζάνια). Μα ι περιπέτιες (πρικλιυτζένια) τυ ντιρέκτορα δεν τέλιοσαν. Στιν πόρτα τυ σκολιύ στεκόντανε διο μαθιτές.

— Μεγαλοσέβαστε (βισοκοτζτίμιι) δάσκαλε,—ίπανε,—σας παρακαλύμε να γιρίσετε πίσο τα σεβαστά πόδια-σας—σίμερα το σκολιό δε δυλέβι.

Κ' ι διο μαθιτές έδικσαν τιν πλακάτα, πυ κρεμότανε στιν πόρτα τυ σκολιύ.

— Ι ΠΑΤΕΡΕΣ-ΜΑΣ ΑΠΕΡΓΥΝ! ΘΕΛΥΝ ΝΑ ΤΥΣ ΚΑΤΕΒΑΣΥΝ ΤΟ ΜΙΖΕΡΟ ΜΕΡΟΚΑΜΑΤΟ. ΔΕ ΘΕΛΥΜΕ ΝΑΠΕΘΑΝΥΜΕ ΑΓΑΛΙΑ-ΑΓΑΛΙΑ ΑΠΤΙΝ ΠΙΝΑ. Κ' ΕΜΙΣ ΑΠΕΡΓΥΜΕ, ΜΙΝ ΠΙΓΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΣΚΟΛΙΟ!

Ο ντιρέκτορας μελάνιασε:

—Ο, γιι τις χελόνας! (τζερεπάχι). Ίνε πολίς κερός, πυ ιποπτέβυμε (ποντοζρεβαιυ), ότι σινδεθίκατε με τυς κομυνιστές. Κι' ο ντιρέκτορας έτρεκσε να πάι στιν πολίτσια...

Μα εκί βρισκότανε μια γρύπα από ταραγμένυς δασκάλυς.

Απεργίσανε δεκάδες σκολιά. Ο αρχιγός τις πολίτσιας δεν ίκσερε τι να κάνι.

— Περιμένετε, κίριι, αφτό ίνε πάρα πολί, δεν μπορύμε μ' όλυς να τα βγάλυμε πέρα...

Ι πεδικές γρύπες τον απεργόν χιθίκανε σ' όλυς τυς δρόμυς τυ Τόκιο. Παρακολυθύσανε (σλεντίλι) τυς απεργοσπάστες (στρεικμπρέχερι), πυ πολεμύσαν αδέκσια (νιευμέλο) να οδιγίσυν τ' αφτόμπυς κε τα τραμβάγια. Τα πεδιά περιγελύσαν τυς απεργοσπάστες, κε πότε-πότε (ινογντά) έριχναν κε πέτρες. Τα πεδιά περπατύσανε με πλακάτες πυ προσκαλύσαν να βοιθίσυν τιν απεργία. Κυβαλύσανε φαγί στα πικέτα τον απεργόν. Τα πεδιά διάβαζαν τιν παράνομι (ποτπόλναγια) εφιμερίδα τον νέον πιονέρον, πυ περνύσε απο χέρια σε χέρια.

Ι ντιρέκτορες έσκαναν απτο κακό-τυς, μα τα σκολιά σ' όλο το διάστιμα τις απεργίας ίτανε άδια (πυστίε).

Σ' ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΟΡΕΣ ΠΑΝΟ ΑΠΤΑ ΒΥΝΑ, ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΕΣ ΚΕ ΤΥΣ ΚΑΜΠΥΣ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΥΣ ΠΕΔΙΚΙΣ ΒΔΟΜΑΔΑΣ ΣΤΕΛΝΥΜΕ ΣΤΥΣ ΙΡΟΙΚΥΣ-ΜΑΣ ΣΙΝΤΡΟΦΥΣ ΦΛΟΓΕΡΟ ΧΕΡΕΤΙΖΜΟ.

Να φανύμε άκσιι—οπραβντάτ.
Σινιδιτός—σοζνάτελνιι.
Πολίτις—γραζντανίν.
Γραφίο—μπιυρό.

Θ. ΣΑΜΑΡΑΣ

ΟΧΙ ΠΙΣΤΙ ΣΤΙΝ „ΤΙΧΙ“, ΜΑ ΑΓΟΝΑΣ

— Κόστα, πεδί-μυ, δεν μπορὸ πια να σε στίλο στο σκολιό, δεν έχο τις δίναμες. Έτσι, όπος πάνε τα πράματα ίμε σίγυρος, ότι θα με βγάλυν απτι δυλιά.

Τα λόγια τυ πατέρα-τυ, — τυ μαρανκύ μάστρο-Νικόλα, — πέσανε πάνο-τυ βαριά. Ο Κόστας, μαθιτίς τις ΙΙ τάξις τυ γιμνάσιυ, ίτανε ανανκαζμένος ν' αφίσι το σκολιό, να βρι μια δυλιά για να βγάλι το ψομί-τυ. Τυ πέρνανε το δικέομα να σπυδάσι, να γίνι πιο οφέλιμος για τιν κινονία κι' αφτό, γιατί ίτανε ένα φτοχόπεδο, ένα πεδί εργάτι μαρανκύ.

«Ι τίχι-μυ ίτανε τέτια», — ίπε κ' έφιγε με βυρκομένα μάτια.

Τέλος με χίλια διο εμπόδια κε δισκολίες, με τι βοίθια ενός ξαδέρφυ-τυ, ντοκυμάνι, μπάρκαρε καρβυνιέρις για να γίνι αργότερα θερμαστίς κε να λιόνι στι φοτιά, γιομίζοντας τις τζέπες τυ εφοπλιστι-τυ.

Ίστερα από λίγες μέρες το βαπόρι-τυς πίγενε για τι Ρυμανία. Τις πρότες μέρες πυ δύλεβε στιν καρβυνιέρα τυ φενότανε, ότι βρίσκετε μέσα σε μια μάβρι κόλασι. Κάθε φορά, πυ έβγενε πάνο ιστερα απτι βάρδια-τυ, τυ φενότανε, ότι τα πλεμόνια-τυ θέλυν να σπάσυνε τα παγίδιά κε να πεταχτύν όξο απτι βαθιά-τυ τιν ανάσα. Τις περισότερες φορές, δίχος να περάσι απτιν κυζίνα, τραβύσε ίσια στιν πλόρι να ξαπλοθί κε να ξεκυράσι τα σπαζμένα απτιν ιπερβολικί δυλιά κόκαλά-τυ.

Στι Ρυμανία ίδε νέα σπίτια κε δρόμυς, νέυς ανθρόπυς, πυ δε διαφέρανε απτον κόζμο τυ τόπυ-τυ. Πλύσιι κε φτοχί. Σ' αλονόν τα πρόσοπα φενότανε ι χορτασιά κ' ι χαρά κε σ' αλονόν ι πίνα κ' ι θλίψι.

Φορτόσανε σιτάρι κε κατεβίκανε πάλι στιν Ελάδα κι' από κι τραβίξανε για τι Γαλία.

Από λίγο-λίγο τα χέρια τυ Κόστα σινιθίζανε στο φτιάρι, τα ρυθόνια κε το πρόσοπό-τυ σινιθίζανε στι σκόνι τις καρβυνιέρας.

Ίστερα απτι Γαλία έκανε κι' άλα ταξίδια σε διάφορα εβροπαικά πόρτα. Παντύ έβλεπε τον ίδιο κόζμο, παντύ, δίπλα στι χορτασιά κε τι χαρά, έβλεπε τιν πίνα κε τιν άθλια ζοί.

Ένα πρού, πυ ίτανε έτιμος για βάρδια, ο θερμαστίς Μιχάλις, πυ τον αγαπύσε κε τον σεβότανε πιο πολί απ' όλο το πλίρομα, γιατί ίχε πάντα τιν ένια-τυ, τυ ίπε, ότι πάνε ταξίδι για τι Ροσία. Κάτο στο στόκολο τυ διιγίθικε πολά πράματα για τι Ροσία, για το πος ζι ι εργαζόμενι νεολέα, πος μαθένι κε δυλέβι.

Το ταξίδι αφτό τυ φάνιχε το πιο μακρινό απ' όλα τα ταξίδια πυ έκανε. Δεν ίχε ιπομονί να περιμένι τι μέρα, πυ θα φτάσυνε στο πόρτο αφτίς τις χόρας, πυ ίθελε τόσο να τι γνορίσι.

Τέλος έφτασαν κε το βράδι βγίχε απτο βαπόρι μαζί με το πλίρομα, πίγε στο κλυμπ. Τιν άλι μέρα πίρε μέρος στιν εχδρομί σ' ένα απτα γιγαντένια σοσιαλιστικά εργοστάσια, ίδε με τα μάτια-τυ τι ζοί κε τις σινθίκες τις εργαζόμενις νεολέας, ίδε τι ριζικί διαφορά ανάμεσα στι δικί-τυ ζοί κε τι ζοί τις νεολέας στι Σοβ. Ένοσι. Μπροστά-τυ στάθικε ένα

Τιχι—στζάστιε.
Σίγυρος—υβέρεν.
Μαρανκός - στόλιαρ.
Δικέομα—πράβο.
Να σπυδάσι—υτζίτσα.
Οφέλιμος—πολέζνιι.
Βυρκομένα—ναπόλνενιε σλιοζάμι.
Εμπόδια—πρεπιάτστβια.
Δισκολίες—τρύντνοστι.

Ντοκυμάνις—στάρσι κοτζεγάρ.
Μπάρκαρε—ποστυπίλ να κοράμπλ.
Θερμαστίς—κοτζεγάρ.
Εφοπλιστίς—παραχοντοβλαντέλετς.
Κόλασι—αντ.
Βάρδια—σμένα.
Πλεμόνια—λιόχκιε.

Παγίδια—ριόμπρα.
Κυζίνα—κύχνια.
Πλόρι—νος κοραμπλια, κύμπρικ.
Ιπερβολικί—τζρεζμέρναγια.
Θλίψι—πετζάλ.
Σινιθίζανε—πριβικάλι.
Σκόνι—πιλ.
Ταξίδι—πυτεσέστβιε.
Δίπλα—ριάντομ.

Άθλια—σκβέρναγια.
Σεβότανε υβαζζάλ.
Πλίρομα—εκιπάζζ κοραμπλια.
Ένια—ζαμπότα
Στόκολο—κοτζεγάρκα.
Διιγίθικε—ρασκαζάλ.
Θα φτάσυνε—πριμπύντυτ.
Εχδρομί—εκσκύρσια.
Σινθίκες - υσλόβια.

μεγάλο ρότιμα: γιατί αφτί ι τόςι μεγάλι διαφορά; Τὄνιοςε. Κατάλαβε, ότι εδό ςτι Ροςία τιν εκςυςία τιν έχυν ι εργάτες κ'ι εργαζόμενι χοριάτες, γιατί αγονιςτίκανε, πίρανε κε κάνανε δικά-τυς όλα όςα ίχανε διμιυργίςι για τ' αφεντικά-τυς.

'Ιςτερα απο κάμποςες μέρες, άμα τέλιοςε ι φόρτοςι, το βαπόρι-τυς κςεκίνιςε για τιν Εβρόπι, φέροντας μαζί τον Κόςτα, πυ δεν ίτανε πια ο προτινός καρβυνιέρις, πυ πίςτεβε ςτιν «τίχι-τυ». Κςιπνύςε πια μέςα ςτις φλέβες-τυ κε κικλοφορύςε ένα έμα εκδίκιςις. 'Αρχιςε να καταλαβένι κι'άλα πράματα, πυ γινόντανε ςτιν πλόρι, να καταλαβένι τον αγόνα τον αδικιμένον θερμαςτάδον κε ναφτόν.

Το ταξίδι τέλιονε ςε διο-τρις μέρες. Το φαί ολοένα κε χιροτέρεβε. Στις 12, πυ ςκόλαςε κε πίγε ςτιν πλόρι, ίδε το πλίρομα μαζεμένο γίρο απτο τραπέζι. Λέγανε πιος θα πάι απτο πλίρομα επιτροπί ςτον καπετάνιο για ν'απετίςι να καλιτερέπςι το φαί.

Μαζί με διο άλυς πίγε πρόθιμος κι' ο Κόςτας.

Ο καπετάνιος, πυ ρυφύςε τον καφέ-τυ, κςαπλομένος ςτο ντιβάνι, τυς έδιοκςε κε τυς φοβέριςε.

— Αφτό ίνε! Αν δε ςας αρέςι, μιν το τρότε. Να φίγετε, μι μυ ςκοτίζετε το κεφάλι!

Φτάςανε ςτο Ρότερνταμ. Στο βαπόρι-τυς ίρθαν διο ναφτεργάτες. Τυς ίπαν, ότι ίνε απτο επαναςτατικό ναφτεργατικό ςοματίο κε τυς καλύςανε ς'απεργία για να περιςέπςι το μεροκάματο κε να καλιτερέπςυν ι ςινθίκες τις δυλιάς.

Τιν άλι μέρα δε βγίκε κανίς αππιν πλόρι να πιάςι δυλιά. Ο καπετάνιος, λιςςιαζμένος έτρεχε ςτιν πλόρι, έςφινκε τις γροθιές-τυ, φοβέριζε κι'απτο θιμό-τυ κλότςιςε το ςκίλο τυ καραβιύ, πυ λίγο έλιπςε να πέςι ςτι θάλαςα.

Αργότερα δέχτικε τιν επιτροπί τυ πλιρόματος, πυ ίρθε με τα ετίματα, γραμένα ς'ένα χαρτί κε ιπογραμένα απ' όλο το πλίρομα. Τα διάβαςε ο Κόςτας φοναχτά κε μ' απετιτικό τόνο μπροςτά ςτον καπετάνιο κε τυ ίπε να το ιπογράπςι—περίςεμα τυ μεροκάματυ κατά $1^1/_2$ λίρα κε καλιτέρεπςι τις τροφίς.

Ο καπετάνιος ςτιν αρχί αρνίθικε. μα ίςτερα από κάμποςες όρες, όταν έμαθε, ότι ι εργάτες τυ πόρτυ, δίχνοντας τιν αλιλενκίι-τυς, δε θέλυν να κςεφορτόςυν το βαπόρι. ότι κε ςτ'άλα ελινικά καράβια απεργίςανε για τα ίδια ετίματα, δέχτικε κε ιπέγραπςε τα ετίματα τυ πλιρόματός-τυ.

... Το βαπόρι πίγενε, ςκίζοντας τα γαλανοπράςινα κίματα τις Μεςόγιας θάλαςας. Στιν πλόρι κάμποςι νάφτες κε θερμαςτάδες, κςαπλομένι ςτα γιατάκια-τυς, ίςτερα αππιν κύραςι τις βάρδιας, ακύανε τον Κόςτα να τυς διαβάζι ένα βιβλίο απτι ζοί κε τον αγόνα τον ρόςον ναφτεργατόν. Το αποφαςιςτικό διάβαζμα τυ Κόςτα το ςινόδεβε το ιπόκοφο κε μονότονο βύιζμα τις μιχανίς κε το τόςο ςινιθιζμένο πια γι'αφτόνα τραγύδι τις θάλαςας.

Τὄνιοςε—ποτζύβςτβοβαλ.
'Ιχανε διμιυργίςι—ςόζνταλι.
Αφεντικά—χοζαεβά.
Φλέβες—βένι.
Κικλοφορύςε—τςιρκυλίροβαλ.
Εκδίκιςι—μεςτ.
Αδικιμένος—ομπίζζενι.
Νάφτις—ματρός.
Χιροτέρεβε—υχυντςςάλας.
Σκόλαςε—ποςςαμπάςςιλ.
Ν' απετίςι—ποτρέμποβατ.
Πρόθιμος—ς οχότοι.
'Εδιοκςε—βίγναλ.
Δε ςας αρέςι—νιε νράβιτςα βαμ.
Ναφτεργάτες—μοριακι.
Σοματίο—ςογιύζ.
Καλύςανε—πριζιβαλι.
Απεργία—ζαμπαςτόβκα.
Θιμός—γνιεβ.
Κλότςιςε—υντάριλ νογοί.
Λίγο έλιπςε—τζυτ νιε.
Δέχτικε—πρίνιαλ, ςογλαςίλςα.
Ετίματα—τρέμποβανια.
Απετιτικός—τρέμποβατελνιι.
Λίρα—φυντ ςτέρλινγοβ.
Τροφί—πίςτζα.
Αρνίθικε—οτκαζάλςα.
Αλιλενκίι—ςολινταρνοςτ.
Γαλανοπράςινα—γολυμποζελιονιε.
Μεςόγια θάλαςα—Σρεντιζεμνοε μόρε.
Γιατάκι—ποςτελ.
Κύραςι—υςταλοςτ.
Αποφαςιςτικος—ρεςςιτελνι.
Σινόδεβε—ςοπροβοζζνταλ.
Ιπόκοφος—γλυχοι.

ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΓΛΙΤΟΣΑΝ ΤΟ ΤΡΕΝΟ

Ι Μαριάμ ίτανε οχτό χρόνον, ο αδερφός-τις Αρουτιόν — εφτά. Ζύσανε στα βουνά, ς' ένα μικρό σπιτάκι. Ο πατέρας-τυς ίτανε φίλακας (στόροζζ). Φίλαγε τι σιδεροδρομική γραμί.

Μια μέρα τα πεδιά καθόντανε μόνα-τυς στο σπίτι κε πίνανε γάλα. 'Ακσαφνα ακύστικε ένας φοβερός βρόντος. Τα γιαλιά τον παραθίρον τρίκσανε.

Ι πόρτα άνικσε. Στο κατόφλι βρισκότανε ο πατέρας-τυς.

— Τρέκστε μαζί-μυ!—φόνακσε.— 'Εγινε κακό!...

— Νκρέμισε το βυνό! Πάνο στι γραμί έπεσε ένας τεράστιος βράχος (σκαλά),— ίπε ο πατέρας.—'Ιστερα από σαράντα λεφτά πρέπι να περάσι το επιβατικό (πασαζζίρσκι) τρένο. Νά μια κόκινι σιμέα, τρέκστε στο γεφίρι (μοστ). Σταματίστε το τρένο...

Τα πεδιά τρέκσανε. Το τρέκσιμο ίτανε δίσκολο. Ο δρόμος ίτανε στο βυνό, ανίφορος. Ο ίλιος έκεε τα πεδιά. Ι μιτερές (όστριε) πέτρες γρατσύνιζαν τα γιμνά-τυς (γόλιε) πόδια.

Ο φίλακας έσπανε μ'όλι τι δίναμί-τυ μ' ένα λοστό (λομ) το βράχο. 'Επερνε τις βαριές πέτρες κε τις έριχνε απτι γραμί.

Το έμα έτρεχε απτα χέρια τυ φίλακα. Μα δεν ένιοθε τον πόνο, δεν έβλεπε τα γρατσυνίζματα.

Γλίγορα, γλίγορα να καθαρίσι το δρόμο. Κι' αν δεν προφτάσι (νιε υσπέετ) άκσαφνα ο μιχανοδιγός να φρενάρι (ζατορμοζίτ) το τρένο; Κι' αν δεν προσέκσι άκσαφνα τα πεδιά; Τότε το τρένο θα χτιπίσι στις πέτρες. Τα βαγόνια θα σπάσυνε.

Τα πεδιά τρέχανε με τις τελεφτέες δίναμές-τυς. Ανασένανε βαριά. Μα νά φένετε πια το γεφίρι. Από κάτο-τυ βυίζι κι' αφρίζι το ποτάμι τυ βυνύ.

Ι Μαριάμ έτρεκσε κε πέρασε το γεφίρι.

— Τρέχα γλίγορα!—φόναζε τον αδερφό-τις.

'Ακσαφνα ο Αρουτιόν σκόνταψε (σποτκνύλσα). Ι σιμέα έφιγε απτα χέρια-τυ κ' έπεσε στο νερό. Το ποτάμι τιν έφερε κάτο απτο γεφίρι.

Πός να σταματίσυν το τρένο; 'Ινε πια αργά να τρέκσυνε για να πάρυν άλι σιμέα.

Ο Αρουτιόν έκλεε. Χτίπισε δινατά.

Πύ να βρύνε κόκινι σιμέα; Πός να δόσυν να καταλάβι ο μιχανοδιγός το κακό πυ έγινε;

Το ίβρα!—φόνακσε άκσαφνα ι Μαριάμ.— Γλίγορα κόψε παπαρύνες (μάκι)!

Ολόγιρα μέσα στα χορτάρια φένονταν πολές κόκινες μεγάλες παπαρύνες.

Τα πεδιά έτρεκσαν να μαζέψυνε λυλύδια. Γλίγορα μάζεψαν ένα τεράστιο κόκινο μπυκέτο.

Ι σιμέα ίτανε έτιμι.

Μακριά φάνικε ο μάβρος καπνός τυ τρένυ.

Ι Μαριάμ κύνισε το μπυκέτο. Τα κόκινα λυλύδια πετάκσανε ς' όλες τις μεριές.

Ι ατμομιχανί ερχότανε ίσια πάνο στα πεδιά.

Θα σταματίσι το τρένο ίτε δε θα σταματίσι;

Το μπυκέτο μαδίθικε. Πάνο στις ράγιες (ρέλσι) ίτανε ένα χαλί (κοβιόρ) από λυλύδια.

Ι ατμομιχανί σφίρικσε, σικόθικε άσπρος ατμός (παρ). Τρίκσανε τα βαγόνια. Το τρένο λιγόστεψε το δρόμο-τυ. Σταμάτισε.

Ο μιχανοδιγός, ι κοντύκτορες, ι θερμαστές (κοτζεγάρι) τρέκσανε στα πεδιά.

— Τί τρέχι;—ροτύσαν όλι μαζί.

— Νκρέμισε το βυνό. Ο πατέρας-μας σικόνι τις πέτρες,— ίπανε τα πεδιά.

— Ζίτο! Γλιτόσαμε!—φόνακσαν ι επιβάτες. 'Ολι ανκάλιαζαν τα πεδιά.

Ο πατέρας-τυς έτρεχε πια πάνο στο γεφίρι προς το τρένο κε κυνύσε τιν πράσινι σιμέα. 'Αμα ίρτε πιο σιμά φόνακσε:

— Ο δρόμος καθαρίστικε. Μπορίτε να πάτε παραπέρα.

Ίστερα από διο μέρες στο σπιτάκι, όπυ καθόντανε ι Μαριάμ κι' ο Αρυτιύν, ίρτανε μυσαφίριδες. Ίταν ι ντελεγάτι τυ σιδερόδρομυ.

— Σας φέραμε,—ίπαν στον πατέρα,— χίλια ρύβλια για το γλίτομα τυ τρένυ, κε για τα πεδιά-σας πυτιόφκες για να πάνε στο σανατόριο, στιν Κριμέα.

Ο Αρυτιύν κ' ι Μαριάμ χαρίκανε πολί. Καμιά φορά δεν ίδανε τι θάλασα.

Το καλοκέρι ι Μαριάμ κι' ο Αρυτιύν ίτανε στιν ακρογιαλιά τις Μάβρις θάλασας.

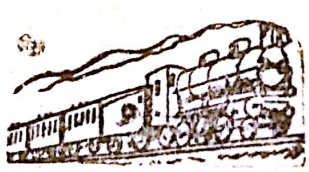
Αναπάβονταν, κολιμπύσαν, μαβρίζανε στον ίλιο.

Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ

ΚΡΙΜΕΑ

(ΑΠΟΣΠΑΖΜΑ)

Λαφριά φισά ο μπάτις, κιματίζι,
ζγυρένι τα γαλάζια τα νερά.
Δροσάτα, τριφερά φιλιά χαρίζι
το κίμα, ζβίνι πέρα στιν ξιρά.
Τρεμόφοτος ο ίλιος ξεβυτόντας
ανέβικε, χρισόνι τα βυνά.
Αστράφτυν ι' αχτίδες κολιμπόντας
κ'ι θάλασα μ' αγάπι τις κυνά.
Βαρκύλες αρμενίζυνε σα γλάρι,
φυσκόνυν τα φτερά-τυς κε γλιστρύν.
Κε τα δελφίνια πέζυνε με χάρι,
στιν πλόρι-μας μια βγένυν, μια βυτύν.
Τα σίνεφα τριπύνε βράχι νκρίζι.
Αιτί πετύνε. Στι βυνοπλαγιά
φολέβυνε σπιτάκια. Πρασινίζι
το δάσος μακριά στι ρεματιά.
Ο κάβος σκίζι το γιαλό σα σφίνα.
Νιστάζι τ'-Αγιυ-ντάγ στιν ανκαλιά
τι λαζυρένια. Κι' άσπρα σαν τα κρίνα
χαλίκια λάμπυν στιν ακρογιαλιά.

ΒΟΡΟΝΚΟΒΑ

ΤΑ ΜΥΣΚΑΡΙΑ-ΜΥ

'Ιρτα για πρότι φορά στι μυσκαρόμαντρα μια χιμονιάτικι μέρα, οπόταν έσκαναν ι τίχι απτιν παγονιά.

Στι μυσκαρόμαντρα ίτανε ζεστά κ' έφθιμα (βέσελο). Ανάβανε διο σόμπες. Τα μυσκάρια—κόκινα, άσπρα, παρδαλά (πιόστριε)—κίταζαν απτα παχνιά. 'Ολα ίτανε μικρά, ίτανε γενιμένα πριν από λίγο κερό, ανόιτα (γλύπιε) κε τριφερά, σαν τα πεδιά.

Το χιμόνα ίχε λίγα μυσκάρια, κε το κιταγμά-τυς ίταν έφκολο. Μα απτον πρότο ανιχσιάτικο μίνα—το Μάρτι, όταν άρχισαν να γενύν ι αγελάδες ι μια ίστερα απτιν άλι, άρχισε να βράζι κ' ι δυλιά στι μυσκαρόμαντρα.

Πολές φορές τίχενε (πριχοντίλος) να πέρνο μόνι-μυ τα μυσκάρια. Αλίθια, αφτό δεν ίνε δικί-μυ δυλιά, δικί-μυ φροντίδα (ζαμπότα), κ' εγό δεν εφθίνυμε (νιε οτβετζάιυ) γι' αφτό. Μα πάλι δεν μπορύσα να κιμιθό ίσιχα—όλο πονύσε ι καρδιά-μυ: κι' αν άκσαφνα (βτρυγ) παρακιμιθύνε, αν δεν προσέκσυν, αν αργίσι άκσαφνα να έρτι ο βοιθός τυ χτινίατρυ (βετφέλτσσερ).

Κ' έμενα τι νίχτα στι μυσκαρόμαντρα για να βρίσκυμε στον τόπο-μυ, αν γενίσι καμιά αγελάδα.

Αγαπό τα μυσκάρια. Καλίτερα να μι φάγο, να μιν κιμιθό καλά, μόνο αφτά να ίνε χορτάτα κε κιταγμένα. Πιο πολί φροντίζο για κίνα, πυ γενιύντε αδίνατα (σλάμπιε).

ΤΟ ΦΟΝΑΚΛΑΔΙΚΟ

Το μυσκαράκι «Οριόλ» δε μυ έδινε τρις νίχτες να κιμιθό. Δεν ίνε ποτιζμένο—φονάζι. Το ποτίζις—πάλι φονάζι. Μέρα-νίχτα—όλο φονάζι.

Κε κανίς δεν μπορύσε να καταλάβι, τι θέλι. Το χάιδεβα (λασκάλα), το ισίχαζα, τυ έδινα γάλα—πάλι φόναζε.

Τιν τρίτι μέρα ο χτινίατρος τυ έβαλε κλίζμα, κε το μυσκάρι-μας ισίχασε.

Αφτό το περιστατικό (σλύτζαι) μ' έκανε να στενοχοριθό. 'Ενα τόσο απλό πράμα κε δεν μπόρεσα να το σκεφτό μόνι-μυ! 'Ιμυνα λιγογραματιζμένι κε δεν ίκσερα καθόλυ τι ζοοτεχνικί. Αποφάσισα να μάθο. Θα έρτι ο χτινίατρος—θα κιτάκσο τι κάνι για να μπορό να το κάνο ίστερα κε μόνι-μυ. Διάβασα όπος-όπος (κόε-κακ) ένα βιβλιαράκι. Κε τόρα κσέρο μόνι-μυ, τι να κάνο, όταν το μυσκάρι χριάζετε γλίγορι βοίθια κι' αν ο χτινίατρος δεν ίνε σιμά.

ΤΟ ΒΑΤΡΑΧΑΚΙ

'Οταν γενίθικε ι Μαλιύτκα, ο διεφθιντίς-μας τιν κίτακσε κε ίπε:

— Μίπος αφτό ίνε μυσκάρι: Αφτό ίνε βατραχάκι (λιαγυσσόνοκ).

Τόσο μικρό ίτανε, άσκιμο. Τις πρότες μέρες δεν μπορύσε καθόλυ να σταθί, τα πόδια-τυ δεν τ' άκυαν.

Το μυτράκι (μόρντοτζκα) τις Μαλιύτκας ίτανε σαν τις πάπιας. Φοβόμυνα να τιν ποτίσο με το μπυγέλο (βεντρό)—να μιν πνιγί. Τιν πότιζα με τιν κατσαρόλα (καστριύλια).

'Οταν φισύσε κρίος αέρας κε στι μυ-

ςκαρόμαντρα έκανε δροςιά (προχλάντα), έντινα (οντεβάλα) τι Μαλιύτκα με τιν μπαμπακερί μπλύζα-μυ. Αν έβλεπα, ότι το μυςκάρι, πυ ίνε μαζί-τις ςτο παχνί κάνι κανένα κακό ςτι Μαλιύτκα, τιν έφερνα ς' άλο παχνί. Ι Μαλιύτκα ίτανε πια ςε πέντε παχνιά.

Μια φορά πίγα να τιν ποτίςο κε— τάχαςα. Το μυςκαράκι ίτανε κςαπλομένο, έκλιςε τα μάτια-τυ κε τέντοςε τα πόδια-τυ.

— Μαλιύτκα! Μαλιύτοτζκα!

Δε ςαλέβι καθόλυ.

Πίρα τι Μαλιύτκα ςτα χέρια-μυ—τα πόδια-τις δεν ίνε ζοντανά, το κεφάλι-τις κρεμάςτικε...

— Μανίτςα-μυ! Παπύ, ι Μαλιύτκα πέθανε!

'Ακςαφνα ι Μαλιύτκα άνικςε τα μάτια-τις, ςίκοςε το κεφάλι-τις, φίςιςε τα ρυθύνια-τις 'Οπος φάνικε, κιμότανε. Νά πος μ' έκανε να φοβιθό!

Τόρα ι Μαλιύτκα πιγένι με το κοπάδι, ίνε μικρί, μα ίνε ζβέλτι, καλοθρεμένι (ςςύςτραγια, υπίταναγια).

Ι ΛΙΖΑ

'Ενα απριλιάτικο προί μυ φέρανε ςτον ιζολιάτορα διο μυςκάρια, μιςοπεθαμένα απτι διάρια (πονός)—το Γάβρικ κε τι Λίζα. Τα πόδια-τυς πάγοςαν, τα μάτια-τυς βαθιά χομένα.

— Αφτά το ίδιο κάνι (βςο ραβνό) δε θα ζίςυν,—ίπε ο γιατρός,—ύτε χριάζετε να τα γιατρέπςυμε...

Κι' αλιθια, δεν πρόφταςε (νιε υςπέλ) να φίγι κι'ο Γάβρικ πςόφιςε. Σκέφτικα: «Μα τί κ'ι Λίζα θα χαθί; Κε δεν μπορό καθόλυ να τι γλιτόςο; 'Ελα ας δοκιμάςο (ποπρόμπυιυ)».

'Εντιςα τι Λίζα με τι μπλύζα κι' άρχιςα να τρίβο τα κρία μιςοπεθαμένα πόδια-τις. 'Ιςτερα άρμεκςα γάλα, έβαλα μέςα μιςό ποτίρι ιλιόλαδο (ποντ. μάςλο) με ςόντα κι' άρχιςα να τιν ποτίζο. Σίκοςα λίγο το κεφάλι-τις, άνικςα τα δόντια-τις κ'έχινα (βλιβάλα) αγάλια-αγάλια το γάλα. Βλέπο, το καταπίνι. Χάρικα—μπορί, να πάρι ανάςα...

Κε τί τα θέλετε; Το μυςκαράκι πίρε ανάςα! Ζοντάνεπςε! 'Ιςτερα από τέςερις μέρες άρχιςε να ςτέκετε ςτα πόδια-τυ. Κε τόρα τρέχι, ςικόνι τιν υρά-τυ κε λιζμόνιςε ολότελα, ότι ετιμαζότανε να πεθάνι.

ΜΥΣΚΑΡΑΚΙ ΙΝΕ, ΙΤΕ ΓΥΡΥΝΑΚΙ;

Τέτιο γελίο (ςμεςςνόι) μυςκάρι, ςαν το Βάςια-μας, ακόμα δεν ίδα. Δε θέλι ύτε να τρέχι, ύτε να πέζι. Μόνο ένα ίκςερε, να κιμάτε. Σικόνετε, πίνι κε πάλι κςαπλόνετε κε κιμάτε.

Αφτό μ' ανιςιχύςε. Αποτάθικα (ομπρατίλας) ςτο χτινίατρο:

— Ζαχάρ Ιβάνιτζ, τί έπαθε ο Βάςιας κι'όλο κιμάτε κε κιμάτε; 'Ιτε ίνε άροςτος;

Ο χτινίατρος κίτακςε το Βάςια κε ίπε:

— Δεν ίνε άροςτος ο Βάςιας-ςυ, μα ίνε τεμπέλις, κε γι'αφτό κιμάτε.

Ο Βάςιας πάχινε κάθε όρα. 'Οταν πίγενα να τον παραδόςο, ι αρμέχτρες γελύςανε:

Τί ίνε αφτό πυ πιγένις—μυςκαράκι ίνε, ίτε γυρυνάκι;

Τόςο χοντρό μυςκάρι ίτανε.

ΚΑΤΕΡΓΑΡΙΣ—ΚΛΕΦΤΙΣ

Ο καιμένος ο Πέτιας χανότανε απτι διςεντερία. 'Ιτανε κςαπλομένος φαρδιά-πλατιά (βραςτιάζζκυ). Τον γιατρέβαμε, τον κιτάζαμε, όπος μπορύςαμε. Μα τίποτε δε βοιθύςε. Ο Πέτιας ύτε να πιι δε ςικονότανε. Τον πότιζα με τι μποτίλια. Σίκονα λίγο το κεφάλι-τυ κ'έχινα από λίγο-λίγο ςτο ςτόμα-τυ.

Φοβόμυνα να τον αφίςο κε να φίγο. Αν φίγο άκςαφνα, κε πςοφίςι; Κε για να ίμε τι νίχτα ςιμά-τυ, έφερα το ςτρόμα-μυ κε πλάγιαζα εκί.

'Ετςι περάςανε διο βδομάδες. Ο Πέτιας-μυ αγάλια-αγάλια έγινε έφθιμος. Μια φορά ίρταν απτιν αγελαδόμαντρα, κ'εκίνος ςτέκετε ςτο παχνί-τυ κε με κιτάζι. Τα μάτια-τυ ίνε μάβρα, ςα δαμάςκινα (ςλίβι).

Χάρικα πολί. Σκέφτυμε λιπόν, τόρα πια θα ζίςι.

'Ιςτερα ετιμαζόμυνα να πάο να γεβματίςο (ομπέντατ), ίθελα να πάρο το μαντίλι-μυ, μα το μαντίλι-μυ δε φένετε. Λέγο στον παπύ:

— Παπύ, μπίκε κανίς στι μυςκαρόμαντρα;

— Κανίς δεν ίτανε.

— Ορίςτε-μας! Μα πιος κατεργάρις (ζζύλικ) κλέφτις έκλεπςε το μαντίλι-μυ;

Κι'ο κατεργάρις-κλέφτις στεκότανε ςιμά-μυ. Ο Πέτιας ίθελε κάτι να μαςίςι — αφτός λιπόν κε τράβιχςε το μαντίλι-μυ στι χαραμάδα (στζελ) κε το καταςάλιαςε (ιζμυςόλιλ).

Μα εγό δε θίμοςα καθόλυ: ίθελα μόνο να γίνι καλά.

Ι ΑΝΕΠΑΝΤΕΧΙ[1])

Μια φορά τιν αβγί, μόλις έφεχςαν τα παράθιρα κ'ι αρμέχτρες άρχιςαν να χτιπύν τα μπυγέλα-τυς στι ςέκτςια, ίρτε τρεχάτος ο παπύς:

— Πάςςα! Μα πύ ίνε ο βοιθός τυ χτινίατρυ; Πυθενά δεν μπορό να τον βρο. Στι ςέκτςια γένιςε μια αγελάδα! Φόναχςε κ'έτρεχςε παραπέρα.

'Εβριςα τον παπύ: αφύ (ραζ) γένιςε, πρέπι λιπόν να πάρις το μυςκάρι. Κ' εκίνος τρέχι κε γιρέβι το βοιθό τυ χτινίατρυ.

'Αρπαχςα ένα ςεντόνι κ'έτρεχςα στι ςέκτςια. Εκί, στο νεροχίτι (στότζνιι ζζόλομπ), ίτανε ένα μυςκαράκι άςπρο, ςαν το χιόνι. Δεν πρόφταςαν να φέρυν τι μάνα-τυ εκί πυ γενύν ι αγελάδες, κε το μυςκαράκι, αντί να βρι ζεςτό, καθαρό τόπο, έπεςε αμέςος στο νεροχίτι. Τίλιχςα το μυςκαράκι, πυ έτρεμε, με το ςεντόνι κε τόφερα στι μυςκαρόμαντρα. Τυ έδοςα το όνομα Μολότζνιτςα. 'Ιτανε πολί όμορφο αςπρο-αςιμένιο (ςερεμπρίσταγια), με λιλά (ςιρένιεβιε) ςιμάδια.

[1]) Ανεπάντεχι—νιεζζντάναγια

Τ' ΑΓΑΠΙΜΕΝΑ-ΜΥ

Μα το καλίτερο μυςκάρι-μυ ίτανε ι Περτςεδοτί. Τιν έλεγα έτςι, γιατί ίχε στο μέτοπό-τις, (να λμπύ) μαλί ςκύρο κανελί (τιομνοκορίτζνιεβαγια) κε στεκότανε έτςι πάνο απτο άςπρο μυτράκι-τις, ςα να ίτανε κανένας λίγο κυρεμένος περτςές (τζυμπ). Αφτί μεγάλονε δίχος καμιά αρόςτια, κε δεν πάθενε κανένα κακό.

Καλός ίτανε κι' ο Μύριк ένα μεγάλο, όμορφο μυςκάρι. 'Ιτανε τόςο ςοβαρός, ίςιχος. Κι'αφτός δεν αρόςτιςε καμιά φορά. Μόνο μια φορά φάνικε στο μάγυλό-τυ ένα πρίκςιμο. Το τρίπςαμε με ςπίρτο—πέραςε.

'Ιχα ακόμα ένα πολί καλό ζεβγαράκι— τι Βέρα κε τον Αντριύςςα. Κε τα διο ίτανε αςπροκίτρινα, ςα λιομένο βύτιρο. Γενιθίκανε ςκεδόν τον ίδιο κερό, στεκόντανε ς'ένα παχνί κε ίτανε πολί αγαπιμένα. Κε τα διο πίνανε καλά κε τα παράδοςα γερά (ζντορόβιμι), καλοθρεμένα.

Πολά μυςκάρια, κι' άροςτα κε γερά, πέραςαν απτα χέρια-μυ. Βέβεα, τα γερά ίτανε πολί περιςότερα. Πολά πια τα λιζμόνιςα.

Μα αν πάο στο κοπάδι, όλα τα γνορίζο ος το τελεφτέο: κε πότε γενίθικε, κε πος το λένε, κε τι ιςτορίες έπαθε.

Κε τα μυςκάρια με κςέρυνε. 'Οπιο κι' αν φονάκςο, απαντάι στι φονί-μυ.

Πριν από λίγο κερό ίχα μέρα ανάπαψις. Φόρεςα ένα άςπρο φυςτάνι κε ίθελα να πάο στο μυςαφιρλίκι. 'Επρεπε να περάςο ςιμά απτι μυςκαρόμαντρα. Τα μυςκάρια με ίδανε κ'έτρεχςαν από πίςο-μυ. 'Ιρτανε ςιμάμυ—άλο να πέχςι, άλο να με γλίψι.

Δοκίμαςα να φίγο — μα δεν μπόρεςα, με πρόφταςαν (ντογνάλι). Καταςάλιοςαν το άςπρο φυςτάνι-μυ, κι'ανανκάστικα ν' απομίνο στο ςπίτι, μαζί-τυς στι μυςκαρόμαντρα.

ΜΠ. ΖΖΙΤΚΟΦ

Ο ΚΑΠΝΟΣ

Κανίς δεν το πιςτέβι. Μα ι πιροζβέςτες (ποζζάρνικι) λένε:

— Ο καπνός ίνε πιο φοβερός απτι φοτιά. Απτι φοτιά ο άνθροπος φέβγι, μα τον καπνὸ δεν τον φοβάτε κε χόνετε μέςα-τυ. Κ' εκί πνίγετε. Κι' ακόμα—μέςα στον καπνό δε φένετε τίποτα. Δεν μπορίς να δις πυ πρέπι να τρὲξςις, πυ ίνε ι πόρτες, πυ βρίςκυντε τα παράθιρα. Ο καπνός τρόι τα μάτια, δανκάνι το λάρινκα (γόρλο), τςιμπάι τι μίτι.

Κ' ι πιροζβέςτες φορύνε μάςκες στο πρόςοπό-τυς, κι' ο αέρας πάι ςτι μάςκα απτο ςολίνα (τρύπκα). Με τέτια μάςκα μπορί κανίς να ίνε πολί όρα μέςα στον καπνό, μα πάλι τίποτα δε βλέπι.

Κε νά μια φορά ι πιροζβέςτες έζβιναν ένα ςπίτι, πυ κεότανε. Ι άνθροπι έτρεχςαν κε βγίκανε στο δρόμο. Ο αρχιπιροζβέςτις φόνακςε:

— Για μετρίςτε, όλι βγίκανε;

'Ελιπε (νιεντοςταβάλο) ένας άνθροπος.

Κ' ένας άντρας φόνακςε:

— Ο Πέτιας-μας απέμινε στιν κάμαρα!

Ο αρχιπιροζβέςτις έςτιλε έναν άνθροπο με μάςκα για να βρι τον Πέτια. Ο άνθροπος μπίκε ςτιν κάμαρα.

Στιν κάμαρα δεν ίχε ακόμα φοτιά, μα ίτανε γιομάτι από καπνό. Ο άνθροπος με τι μάςκα έπςακςε (οπςςάριλ) όλι τιν κάμαρα, όλυς τυς τίχυς κε φόναζε μ' όλι τι δίναμί-τυ ανάμεςα απτι μάςκα:

— Πέτια, Πέτια! 'Εβγα, θα καίς! Βγάλε καμιά φονί!

Μα κανένας δεν απαντύςε.

Ο άνθροπος άκυςε, ότι νκρεμίζι ι στέγι (κρίςςα), φοβίθικε κ' έφιγε.

Τότε ο αρχιπιροζβέςτις θίμοςε.

— Μα πύ ίνε ο Πέτιας;

— 'Επςακςα όλυς τυς τίχυς,—ίπε ο άνθροπος.

— Δόςε-μυ τι μάςκα!—φόνακςε ο αρχιπιροζβέςτις.

Ο άνθροπος άρχιςε να βγάζι τι μάςκα. Ο αρχιπιροζβέςτις βλὲπι, ότι το ταβάνι πια κέετε. Δεν απέμινε κερός να περιμένι.

Κι' ο αρχιπιροζβέςτις δεν περίμενε. Βύτιςε τι ρυχαβίτςα-τυ μέςα στο μπυγέλο (βεντρό), τιν έχοςε στο στόμα-τυ κε ρίχτικε στον καπνό.

Ρίχτικε αμέςος στο πάτομα κι' άρχιςε να πςάχνι. Σκόνταπςε ς' ένα ντιβάνι κε ςκέφτικε: «Φένετε, χόθικε εκί κάτο, εκί έχι λιγότερο καπνὸ».

'Εχοςε το χέρι-τυ κάτο απτο ντιβάνι κ' έπιαςε κὰτι πόδια. Ο αρχιπιροζβέςτις τ' ὰρπακςε κε τον έβγαλε όκςο αππιν κὰμαρα.

'Εφερε τον άνθροπο ςτον εκςόςτι (κριλ-τςό). Αφτός κε ίτανε ο Πέτιας. Κι' ο πιροζβέςτις ςτεκότανε κε κυνιότανε. 'Ετςι τον πίρακςε ο καπνός.

Κε τότε ίςια-ίςια νκρέμιςε το ταβάνι κε πίρε φοτιά όλι ι κάμαρα.

'Εφεραν τον Πέτια παράμερα κε τον ὲκαναν να κςελιγοθιμίςι. Διιγίθικε, ότι χόθικε απτο φόβο-τυ κάτο απτο ντιβάνι, έκλιςε τι μάτια-τυ κε στύμποςε τ' αφτιά-τυ. 'Ιςτερα δε θιμάτε (νιε πόμνιτ), τι έγινε.

Κι' ο αρχιπιροζβέςτις πίρε τι ρυχαβίτςα στο ςτόμα-τυ, γιατί ίνε πιο έφκολο να πάρι κανίς ανάςα ανάμεςα από βρεμένο πανί.

'Ιςτερα απτιν πιρκαγιά (ποζζάρ) ο αρχιπιροζβέςτις ίπε ςτον άνθροπο, πυ έςτιλε πρότα:

— Γιατί έπςαχνες τυς τίχυς; Δε θα ςε περιμένι ςτον τίχο. Αφύ ςοπὲνι, θα πι (ζνὰτζιτ), ότι πνίγικε κε ίνε κςαπλομένος στο πάτομα. Αν έπςαχνες ςτο πάτομα, αμέςος θα τον έβριςκες.

Ο ΓΕΝΖΕΛ Κ' Ι ΓΡΕΤΕΛ

ΠΑΡΑΜΙΘΙ ΤΟΝ ΑΔΕΡΦΟΝ ΓΡΙΜ

Στιν άκρι τυ δάσυς ζύσε ένας κσιλοκόπος με τι γινέκα-τυ. Ο κσιλοκόπος ίχε διο πεδιά. Τ' αγόρι το λέγανε Γένζελ, κε το κορίτσι—Γρέτελ. Ζύσανε πολί φτοχά, σιχνά δεν ίχανε ύτε πσομί. Μια νίχτα ο κσιλοκόπος ίπε στι γινέκα-τυ:

— Τί να κάνυμε; Πός να θρέπσυμε (προκορμίτ) τα πεδιά, όταν κ' εμίς δεν έχυμε τίποτα να φάμε;

Ι γινέκα απάντισε:

— Έλα να πάμε άβριο προί-προί τα πεδιά μακριά στο δάσος. Θ' ανάπσυμε φοτιά, θα τα δόσυμε απ' ένα κοματάκι πσομί, κ' εμίς θα πάμε στι δυλιά-μας. Δε θα βρύνε το δρόμο να γιρίσυνε στο σπίτι κ' έτσι θα τα κσεφορτοθύμε.

— Όχι, γινέκα, — ίπε ο άντρας, — δεν μπορό ν' αφίσο μόνα τα πεδιά-μυ στο δάσος. Κι' αν έρτυν άκσαφνα τ' άγρια θεριά (ζβέρι) κε τα κοματιάσυν;

— Κι' ας τα κοματιάσυν,—ίπε ι γινέκα.—Μίπος θα ίνε καλίτερο, αν πεθάνυμε κ' ι τέσερίς-μας απτιν πίνα;

Έβριζε κε πολεμύσε να καταφέρι (υγοβορίτ) τον άντρα-τις, όσπυ τον έκανε επιτέλυς να ιποχορίσι (υστυπίτ). Μα κ' ίστερα απ' αφτό εκίνος αναστέναζε ακόμα πολί κερό κ' έλεγε:

— Ότι κι' αν πις λιπύμε (ζζάλκο) τα φτοχά πεδιά-μυ.

Κε τα πεδιά δεν μπορύσαν να κιμιθύν εκίνι τι νίχτα απτιν πίνα κε όλο άκυαν.

Ι Γρέτελ έκλαπσε πικρά κε ίπε:

— Χαθίκαμε πια!

Ο Γένζελ δεν έκλεε. Παριγορύσε τιν αδερφί-τυ κε έλεγε:

— Μιν κλες, Γρέτελ. Θα σκεφτό, πος πρέπι να γλιτόσυμε απτο κακό.

Άμα κιμίθικαν ο πατέρας κ' ι μιτριά, ο Γένζελ σικόθικε ίσιχα απτο κρεβάτι, άνικσε τιν πόρτα κε βγίκε απτο σπίτι.

Το φενκάρι έφενκε δινατά, κ' ι άσπρες πετρίτσες, πυ κίτονταν στι γι, γιάλιζαν σαν ολοκένυργα καπικάκια.

Ο Γένζελ μάζεπσε τόσες πετρίτσες, όσες χορέσανε στις τζέπες-τυ. Ίστερα γίρισε στο σπίτι κε ίπε στιν αδερφί-τυ:

— Κιμίσυ ίσιχα, Γρέτελ. Όλα θα πάνε καλά.

Κ' έπεσε να κιμιθί.

Κε το πρωί μόλις κσιμέροσε, ι μιτριά κσίπνισε τα πεδιά:

— Σικοθίτε, σικοθίτε, τεμπέλικα! Θα πάμε στο δάσος για κσίλα.

Έδοσε στα πεδιά από μια φετίτσα πσομί κε ίπε:

Νά πάρτε πσομί, μόνο κιτάκστε, να μιν το φάτε πριν απτο μεσιμέρι, γιατί άλο δε θα πάρετε.

Ι Γρέτελ έβαλε κε τις διο φετίτσες στιν ποδιά-τις (περέντνικ), γιατί ι τζέπες τυ Γένζελ ίτανε γεμάτες από πέτρες. Πίγανε όλι μαζί στο δάσος. Ο Γένζελ πίγενε πιο πίσο απ' όλυς. Πολές φορές σταματύσε κε κίταζε πίσο-τυ.

— Γιατί μένις πίσο, Γένζελ;—φόναχσε ο πατέρας-τυ.

— Κιτάζο τιν άσπρι γάτα-μυ,—απαντύσε ο Γένζελ.—Κάθετε στα κεραμίδια κε με κιτάζι, σα να με αποχερετάι.

Ι μιτριά ίπε:

— Αφτί δεν ίνε γάτα, ίνε ι άσπρι γονιά, πυ γιαλίζι στον ίλιο.

Μα ο Γένζελ δεν κίταζε καμιά γάτα. Έριχνε σιγά-σιγά στο δρόμο τις πετρίτσες απτιν τζέπι-τυ. Ίστερα από κάμποσα βίματα έριχνε κε μια πετρίτσα. Άμα μπίκανε στο πικνό δάσος, ο πατέρας ίπε:

— Πεδιά, μαζέπστε χαμόκλαδα. Θ' ανάπσο φοτιά για να μιν κριόσετε.

Ο Γένζελ κ' ι Γρέτελ κυβάλισαν ολάκερο βυνό χαμόκλαδα. Άναπσαν τι φοτιά.

Αμα άναπςε καλά ι φοτιά, ι μιτριά ίπε:

— Κςαπλοθίτε, πεδάκια, ςιμά στι φοτιά ν' αναπαφτίτε. Εγό κι' ο πατέρας-ςας θα πάμε να κόπςυμε κςίλα. 'Αμα τελιόςυμε τι δυλιά-μας, θάρτυμε να ςας πάρυμε.

Ο Γένζελ κ' ι Γρέτελ καθόντανε πολί όρα ςιμά στι φοτιά. 'Οταν ίρτε ι όρα να γεθματίςυν, έφαγαν όλο το πςομί-τυς.

Σιμά-τυς ακυόντανε χτιπίματα τςεκυριύ, κε τα πεδιά θαρύςανε, ότι ο πατέρας-τυς κόβι κςίλα.

Μα δε χτιπύςε κανένα τςεκύρι. Χτιπύςε το κλαδί, πυ έδεςε ο πατέρας-τυς ς' ένα κςερό δέντρο.

Ο αέρας κυνύςε το κλαδί κ' εκίνο χτιπύςε με δίναμι στο δέντρο.

Τα πεδιά καθόντανε, καθόντανε, όςπυ άρχιςαν να ςφαλνύνε τα μάτια-τυς, τότε κςαπλόθικαν κε κιμιθίκανε βαθιά.

Κςίπνιςαν πια τι νίχτα. Ολόγιρα ίτανε σκοτινά.

Ι Γρέτελ άρχιςε να κλέι.

— Πός θα βγύμε απτο δάςος;—έλεγε.

Μα ο Γένζελ τις ίπε:

— Κάνε λιγάκι ιπομονί. Θα βγι το φενκάρι, κε θα βρύμε το δρόμο να πάμε στο ςπίτι.

Μόλις ςικόθικε το φενκάρι στον υρανό, ο Γένζελ πίρε τιν αδερφί-τυ απτο χέρι κε πίγε. 'Εβριςκε το δρόμο απτις άςπρες πετρίτςες, πυ γιαλίζανε μέςα στο χορτάρι, ςαν ολοκένυργα καπικάκια.

Τα πεδιά περπατύςαν όλι τι νίχτα κε τα κςιμερόματα ίρτανε στο ςπίτι-τυς.

Χτίπιςαν. Ι μιτριά άνικςε τιν πόρτα, ίδε πιι χτιπύν, κε φόνακςε:

— Α, εςίς ίστε, βρομόπεδα; Γιατί κιμιθίκατε τόςι όρα μέςα στο δάςος; Εμίς θαρύςαμε, ότι δε θάρτετε πια καθόλυ!

Μα ο πατέρας ίδε τα πεδιά κε χάρικε. Ντράπικε, πυ άφιςε τα πεδιά-τυ ολομόναχα μέςα στο δάςος.

Δεν πέραςε πολίς κερός κε πλάκοςε πάλι ι πίνα στιν ικογένια τυ κςιλοκόπυ. Στο ςπίτι δεν ίχανε πια να φάνε.

Κε μια νίχτα ο Γένζελ κ' ι Γρέτελ κςανάκυςαν να λέι ι μιτριά στον πατέρα:

— 'Ολα πια τα φάγαμε. Μας έμινε μόνο μιςό πςομί, κ' ίςτερα θάρτι το τέλος. Πρέπι να φέρυμε τα πεδιά στο δάςος, ακόμα πιο μακριά, στο πιο πικνό μέρος για να μιν μπορέςυν να βρυν πάλι το δρόμο κε νάρτυν στο ςπίτι. Αλιότικα θα πεθάνυμε κ' εμίς μαζίτυς απτιν πίνα.

Ο πατέρας λιπίθικε πολί κε ίπε:

— Καλίτερα να τα μιραστύμε όλά, ος το τελεφτέο πςίχυλο (κρόςςκα), με τα πεδιά.

Μα ι γινέκα-τυ ύτε ίθελε να τον ακύςι. Τον έβριζε κε πολεμύςε να τον καταφέρι, όςπυ τον έκανε πάλι να ιποχορίςι.

'Αμα κιμίθικαν ι γονιί, ο Γένζελ ςικόθικε ςιγά-ςιγά απτο κρεβάτι για να μαζέψι πάλι πετρίτςες. Μα αποδίχτικε, ότι ι μιτριά κλίδοςε τις πόρτες, κι' ο Γένζελ δεν μπορύςε καθόλυ να βγι απτο ςπίτι. Μα πάλι παριγορύςε τιν αδερφί-τυ κ' έλεγε:

—Μιν κλες, Γρέτελ, κιμίςυ, όλα θα πάνε καλά.

Προί-προί ίρτε ι μιτριά, κςίπνιςε τα πεδιά κε τάδοςε από μια μικρί φετίτςα πςομί.

Πιγένοντας στο δάςος, ο Γένζελ θριμάτιζε στιν τζέπι-τυ το κοματάκι τυ πςομιύτυ. Σταματύςε ςιχνά κ' έριχνε στι γι απ' ένα πςίχυλο.

— Γένζελ, γιατί όλο σταματάς κε κιτάζις πίςο-ςυ;—τυ ίπε ο πατέρας-τυ.—Περπάτα πιο γλίγορα!

— Κιτάζο το περιςτέρι-μυ. Κάθετε στα κεραμίδια κε μ' αποχερετάι,—ίπε ο Γένζελ.

— Τί λες!—φόνακςε ι μιτριά,—δεν ίνε καθόλυ περιςτέρι: ίνε ι γονιά, πυ αςπρίζι στον ίλιο!

Μα ο Γένζελ μολοτύτο πρόφταςε (οςπέλ) να ρίκςι τα πςίχυλα στο δρόμο.

Ι μιτριά πίγε τα πεδιά στο πιο πικνό μέρος τυ δάςυς, όπυ δεν ίταν ακόμα καμιά φορά.

'Αναπςαν πάλι μια μεγάλι φοτιά, κ' ι μιτριά ίπε στα πεδιά:

— Καθίςτε εδό. Μπορίτε λίγο να κιμιθίτε. Εμίς θα πάμε στο δάςος να κόπςυμε

ξίλα. Κε το βράδι ίςτερα απτι δυλιά θάρτυμε να ςας πάρυμε.

'Αμα ίρτε το μεςιμέρι, ι Γρέτελ μίραςε το πςομί-τις με τον Γένζελ, πυ θριμάτιςε κ' έριξςε όλι τι φέτα-το ςτο δρόμο.

'Ιςτερα κιμίθικαν. Ξίπνιςαν, όταν νίχτοςε πια ολόγιρα. Ο Γένζελ ίπε:

— Ας περιμένυμε, Γρέτελ, νά θα βγι το φενκάρι. Θα δύμε τα πςίχυλα τυ πςομιύ κε θα βρύμε το δρόμο να πάμε ςτο ςπίτι.

Μα βγίκε το φενκάρι, κε τα πεδιά δεν μπορύςαν να βρυν ύτε ένα πςίχυλο. Τα πυλιά τυ δάςυς τα φάγανε προπολύ (νταβνὸ).

Ο Γένζελ ίπε:

— Δεν πιράζι (νιτζεγό), κάπος θα βρύμε το δρόμο.

Μα το δρόμο δεν τον ίδραν.

Περπατύςαν όλι τι νίχτα κι' ακόμα όλι τι μέρα, μα πάλι δεν μπορύςαν να βγυν απτο δάςος. 'Ετρογαν μόνο καρπύς, πυ βρίςκανε ςτο δρόμο. Πίναςαν κε τοςο κυράςτικαν, όςτε μόλις κρατιόντανε ςτα πόδια-τυς.

Τα πεδιά κςαπλόθικαν κάτο απ' ένα δέντρο κε κιμίθικαν.

Κε το πρoί ςικόθικαν πάλι κε κςεκίνιςαν. Μα όςο κε περπατύςαν, τόςο κε πιο μακριά φέβγανε μέςα ςτο πικνό δάςος.

Το μεςιμέρι άκςαφνα ίδαν ένα άςπρο πυλάκι. Καθότανε πάνο ς' ένα κλαδί κε κελαιδύςε τόςο καλά, όςτε τα πεδιά ςταμάτιςαν να τ' ακύςυν.

Το πυλάκι τέλιοςε το κελάδιμά-τυ κε πέτακςε, κε τα πεδιά πίγαν από πίςο-τυ. Πιγένυν, πιγένυν—κε βλέπυν: ςε μια μικρί πεδιάδα (πολιάνκα) βρίςκετε μια καλιβίτςα (ιζμπύςκα). Κι' όλι ίνε καμομένι από πριάνικα κι' από πάνο ίνε ςκεπαζμένι με πιςκότα. Τα παράθιρά-τις ίνε από καθαρί ζάχαρι, κι' αντί γιαλιά έχι κάντιο (λεντεντςί) από λογιό-λογιό χρόματα.

— Τόρα θα φάμε!—ίπε ο Γένζελ.—Εγό θ' αρχίςο απτι στέγι (κρίςςα), κ' εςί Γρέτελ, κόπςε ένα κοματάκι απτο παράθιρο: ίνε γλικό!

Κι' αρχίςανε να τρόνε.

Κι' άκςαφνα ακύςτικε απτιν καλίβα μια φονί:

—-Πιος χτιπάι ςτο ςπίτι-μυ;

— 'Ινε ο αέρας, ίνε τ' αεράκι!—απαντύςαν τα πεδιά κε κςακολυθύςαν (προντολζζάλι) να τρόνε τα πριάνικα.

Ο Γένζελ έςπαςε πια ένα μεγάλο κομάτι απτι ςτέγι, κ' ι Γρέτελ, καθιζμένι ςτο ςκαλοπάτι, έγλιφε το ςίρτι τυ παράθιρυ.

Κι' άκςαφνα άνιξςε ι πόρτα, κε μια πολί-πολί γριά (ςταρύχα) ςτιριζότανε ςτο δεκανίκι (οπιράλας να κοςτίλ) κε βγίκε ςτο κατόφλι.

Ο Γένζελ κ' ι Γρέτελ τόςο φοβίθικαν, όςτε έπεςαν τα κομάτια απτα χέρια-τυς. Κ' ι γριά κύνιςε το κεφάλι-τις κε ίπε:

— Μπίτε ςτο ςπίτι, πεδάκια, δε θα ςας κάνο κακό.

Πίρε τα πεδιά απτα χέρια κε τάφερε ςτιν κάμαρα.

Εκί πάνο ςτο τραπέζι ίτανε λογιό-λογιό νόςτιμα φαγιά: γάλα κε πιςκότα, μίλα κε καρίδια.

Τα πεδιά φάγανε, ίςτερα ι γριά έςτροςε το ςτρόμα κε τάβαλε να κιμιθύνε.

Μα ι γριά μόνο έκανε, ότι ίνε καλί κε γλικομίλιτι. Στιν πραγματικότιτα (να ςάμομ ντέλε) ίτανε πολί κακιά. Επίτιδες (ναρότζνο) έχτιςε τιν καλιβίτςα με πριάνικα για να τραβάι τα πεδιά.

Σκότονε τα πεδιά, πυ έπιανε κε τάτρογε,—αφτό ίταν το αγαπιμένο-τις φαγί.

Ι γριά ςικόθικε πολί πρoί, έφερε τον Γένζελ ς' ένα μεγάλο κςίλινο κλυβί (κλέτκα) κε τον κλίδοςε καλά.

'Ιςτερα ςκύντιςε τι Γρέτελ κε φόνακςε:

— Σικο, λιπόν, τεμπέλα, φέρε νερὸ να μαγιρέπςις φαγί για τον αδερφό-ςυ: θα τον ταγίζο,κι' αμα παχίνι, θα τον πςίςο κε θα τον φάγο!

Ι Γρέτελ έκλαπςε, μα τα δάκρια δε βοίθ.ςαν. Αναγκάςτικε να κάνι όλα, όςα έλεγε ι γριά.

Μαγίρεβαν τα πιο νόςτιμα φαγιά για τον Γένζελ, κ' ι Γρέτελ έπερνε μόνο τ'αποφάγια.

Κάθε πρωί ι γριά ςίμονε στο κλυβί κε φόναζε:

— Γένζελ, άπλοςε το δάχτιλό-ςυ. Θα κιτάκςο, αν πάχινες.

Μα ο Γένζελ αντί ν' απλόςι το δάχτιλό-τυ, τις έχονε ένα κοκαλάκι (κόςτοτζκα). Ι γριά, που δεν έβλεπε καλά, παςπάτεβε το κοκαλάκι κε θάβμαζε: γιατί δεν παχένι καθόλυ το πεδί;

Πέραςε ένας μίνας, κ' ι γριά βαρέθικε (ναντοιέλο) να περιμένι.

— 'Ει, γρέτελ!—φόνακςε:—φέρε νερό, κόπςε κςίλα, άβριο θα φάγο τον Γένζελ!

Ι Γρέτελ κυβαλύςε νερό—κ' έκλεε.

— Καλίτερα να μας κοματιάζανε τ' άγρια θεριά μέσα στο δάσος,—ςκεφτότανε,—τότες τυλάχιςτο θα πεθέναμε μαζί.

Ι Γρέτελ άναπςε πρωί-πρωί τι φοτιά μέςα στο φύρνο.

'Αμα άναπςαν καλά τα κςίλα, ι γριά έφερε τι Γρέτελ ςιμά στο φύρνο. Κι' απτο φύρνο ι φοτιά έβγενε κιόλας έκςο.

— 'Εμπα εκί,—ίπε ι γριά,—κε πέςμυ, αν ςόνι ι ζέςτι μέςα στο φύρνο.

Ι γριά ίθελε να ςκυντίςι τι Γρέτελ μέςα στο φύρνο κε να κλίςι τιν πορτίτςα για να πςιθί εκί ι Γρέτελ. Μα ι Γρέτελ το κατάλαβε κε ίπε:

— Μα εγό δεν κςέρο, πος να μπο εκί;

— Τί ανόιτι (γλύπαια) πυ ίςε,—ίπε ι γριά,—ι τρίπα τυ φύρνυ ίνε τόςο πλατιά, πυ μπορό κ' εγό να μπο εκί μέςα.

Ι γριά έχοςε το κεφάλι-τις στο φύρνο. Τότε ι Γρέτελ τι ςκύντιςε δινατά από πίςο κε ςφάλικςε τιν πορτίτςα.

Κ' ι κακιά γριά κάικε.

Ι Γρέτελ έτρεκςε στο Γένζελ, άνικςε το κλυβί κε γλίτοςε τον αδερφό-τις. Ανκαλιάζονταν κε πιδύςαν ος το ταβάνι απτι χαρά-τυς, πυ χάθικε πια ι γριά.

'Ιςτερα μάζεπςαν κάντιο κε πριάνικα για το δρόμο κε κςεκίνιςαν. Πίγεναν, πίγεναν κε βγίκανε ς' ένα μεγάλο ποτάμι.

— Πός να περάςυμε το ποτάμι;—ίπε ο Γένζελ.—Εδό δεν έχι ύτε γεφιράκι (μόςτικ), ύτε κανένα κονταράκι.

— Νά ένα άςπρο παπάκι κολιμπάι στο νερό—ίπε ι Γρέτελ.—Ας το παρακαλέςυμε να μας περάςι ςε κίνι τιν ακροποταμιά.

Κε φόνακςε:

— Παπάκι, παπάκι, πέραςέ-μας στιν άλι μεριά!

Ι πάπια ίρτε ςιμά-τυς. Ο Γένζελ έκατςε πάνο στι ράχι-τις κε φόνακςε τι Γρέτελ. Μα ι Γρέτελ ίπε:

— Το παπάκι δεν μπορί να μας κυβαλίςι κε τυς διο. Εμένα ίςτερα θάρτι να με πάρι.

'Ετςι κ' έκανε το παπάκι.

Περάςανε με το καλό κε πάλι πίγανε μέςα απτο δάςος. Κι' άκςαφνα το δάςος άρχιςε να γίνετε πιο αρί, φάνικαν τα γνοςτάτυς μέρι. Νά κ' ι αρχί τυ δάςυς, κε μακριά φένετε το πατρικό-τυς ςπίτι.

Τα πεδιά αρχίςανε να τρέχυν, έτρεκςαν ος το ςπίτι, μπίκανε στιν κάμαρα κε ρίχτικαν ίςια στο λεμό (ςςέιυ) τυ πατέρα-τυς. Πόςο χάρικε ο κςιλοκόπος!

Σ' αφτό το διάςτιμα πέθανε ι κακιά μιτριά, κι' ο πατέρας-τυς δεν μπορύςε να παριγοριθί, όταν ςκεφτότανε για τα πεδιά-τυ, πυ τ' άφιςε μέςα στο ςκοτινό δάςος. Τ' ανκάλιαζε κε τα φιλύςε.

'Ιςτερα ο Γένζελ κ' ι Γρέτελ τυ διγίθικαν όλα όςα έπαθαν. Κε ζύςαν πια όλι μαζί, ίςιχα κ' εφτιχιςμένα (ςτζαςτλίβο).

«ΤΖΙΖΖ».

Ο. ΦΟΜΙΝΑ

Ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ ΡΙΑΖΑΝ

ΣΚΙΝΟΘΕΣΙΑ ΠΑΝΟ ΣΤΟ ΔΙΙΓΙΜΑ ΤΥ Α. ΚΑΣΙΛ ΣΕ 8 ΣΚΙΝΕΣ

ΔΡΟΝΤΑ ΠΡΟΣΟΠΑ:

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ-ΡΙΑΖΑΝ
ΔΙΕΦΘΙΝΤΡΙΑ ΤΥ ΠΕΔ.ΣΠΙΤΙΥ
ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ
ΖΟΓΡΑΦΟΣ
1-ΟΣ ΔΙΑΒΑΤΙΣ
ΓΡΙΑ
ΜΠΕΛΟΜΟΡ
1-ΟΣ ΕΡΓΑΤΙΣ
2-ΟΣ ΕΡΓΑΤΙΣ
ΚΟΝΤΡΙΚ
ΔΙΑΒΑΤΕΣ, ΕΡΓΑΤΕΣ ΣΤΟ ΜΠΕΛΟΜΟΡΣΤΡΟΙ

Ι μισί σκινί ίνε σκεπαζμένι με τιν αβλέα. Στιν άλι μισί ίνε ένα τραπέζι κ' ένα σκαμνί. Ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ κάθετε στο τραπέζι κε τρόγι κισέλι. Ι ΔΙΕΦΘΙΝΤΡΙΑ έργετε σιμά κε σκίβι απο πάνο-τυ.

ΔΙΕΦΘΙΝΤΡΙΑ. Τί κάνις εκί; 'Ολι πια φάγανε κ' εσί ακόμα κάθεσε.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Μι με μποδίζις. Φτιάνο νερόφραγμα. (Σκίβι πολί σιμά στο πιάτο).

ΔΙΕΦΘΙΝΤΡΙΑ. Τί ανοισίες ίνε αφτές! Τί νερόφραγμα; Φάγε γλίγορα. (Θέλι ν' ανακατόσι το κισέλι).

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (φονάζι). Μιν το χαλνάς! Δε βλέπις, στις άκρες ίνε γαλατερές θάλασες, κε στι μέσι το κισελένιο νερόφραγμα. Μιν το χαλνάς.

ΔΙΕΦΘΙΝΤΡΙΑ (θιμομένα). Να πάπσις αμέσος τις ανοισίες. (ανακατόνι το κισέλι.) Φάγε, γιατί θα πάρο το κισέλι.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (φονάζι) Μιν το χαλνάς! Το νερόφραγμα ίνε δικό-μυ! Μι νκρεμίζις το νερόφραγμα! Μιν το χαλνάς!

ΔΙΕΦΘΙΝΤΡΙΑ. Αχ, φονάζις! Θ' απομίνις δίχος κισέλι. (Πέρνι το κισέλι κε φέβγι πίσο απτιν αβλέα).

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (κακιομένα). Χάλασε το νερόφραγμα. Πίρε το κισέλι! Δε θέλο να ίμε σε τέτιο πεδικό σπίτι. Θα φίγο, τέλιοσε. (Φέρνι το σκαμνί στιν άκρι τις σκινίς κε βάζι πάνο-τυ μια ταμπυρέτκα. Ανεβένι πάνο στιν ταμπυρέτκα). Θα φίγο απτο παραθιράκι. Θα θιμάτε, πος χαλνύν το νερόφραγμά-μυ.

ΑΒΛΕΑ

Ανίγι ι άλι μισί σκινί. Ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ, λερομένος κε κσεσκιζμένος, κάθετε στο πάτομα κε σκαλίζι τον άμο. Ο ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ κ' ι ΖΟΓΡΑΦΟΣ περπατύνε στι σκινί. Ι ΖΟΓΡΑΦΟΣ πιγένι ίσια πάνο στο νερόφραγμα τυ Αλιόσσκα.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (φονάζι). Μιν το χαλνάς! Δε βλέπις, πυ βάζις το πόδι-συ! Εδό ίνε νερόφραγμα.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ (κσεφονίζι). Αχ, τι φοβερός πυ ίνε! 'Ινε καταλερομένος, κσεσκιζμένος. Δεν μπορό να τον δο.

Σκινοθεσία—ινστσενιρόβκα.
Δίεφθίντρια—ζαβέντυιυστζαγια
Ζογράφος ι—χυντόζζνιτσα.
Γριά—σταρύγα.
Διαβάτις—προχόζζιι.
Αβλέα—ζάναβες.
Μποδίζο—μεσσάτ.
Νερόφραγμα—πλοτίνα.
Πιάτο—ταρέλκα.
Ανοισίες—γλύποστι.
Θιμομένα—σερντιτο.
Να πάπσις—πρεκρατί.
Θιμάτε—πόμνιτ.
Σκαλίζι—ρόστσα.
'Αμος—πεσόκ.

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Πρέπι να τον στίλυμε στιν κολόνια. 'Ει, φίλε, πος σε λένε;

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ Αλιόςςκα-Ριαζάν.

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Το λιπόν, ίμαστε πατριότες. Κ' εγό ίμε απτο Ριαζάν. 'Ετςι λιπόν, φίλε Αλιόςςκα, πάμε, αδέρφι μαζί.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Για τράβα στο δρόμο-συ! Το ίδιο κάνι, θα φίγο.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Αχ, σας φοβάτε, πος δεν το καταλαβένετε, 'Ιςτε αφςτιρός άνθροπος, κ' εκίνος χριάζετε άνθροπο με καλί καρδιά. (Θέλι να σικόςι τον Αλιόςςκα.)

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (αρπάζι το πόδι τις ζογράφυ έτςι, πυ εκίνι κόντεπςε να πέςι.) Μιν το χαλνάς! Θα πατίςις το νερόφραγμά-μυ!

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. 'Ακυσε, πεδί. Θέλις να ίςε μαζί-μυ; Στο ςπίτι-μυ ίνε καλά. Θα συ ζογραφίςο καρτίνκες.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. (Κςεςπρόχνι τι ζογράφο.)

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Αχ, τί κακός πυ ίςε! (Κλέι).

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Αφίςτε-τον, αλίθια. Τα τέτια πεδιά πρέπι να τα διαπεδαγογίςι το κράτος. Πάμε, Αλιόςςκα.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ (πιάνι τον Αλιόςςκα.) Δε θα τον δόςο. Θα τον διαπεδαγογίςο μόνι-μυ. (Κλαπςιάρικα). Το καιμένο το πεδί!

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Καλά. Μιν κλες! Τί βρέχις τυ κάκυ τα μάτια-συ. Καλά, θα πάγο μαζί-συ. Θα μυ δόςις κιςέλι;

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Σας έφχυμε λιπόν επιτιχία (Φέβγι).

Ι ΖΟΓΡΑΦΟΣ κι' ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ πιγένυν πίςο απτι μιςί κλιζμένι αβλέα. Ι αβλέα ανίγι, κε ςκεπάζι το μέρος τις ςκινίς, πυ ίτανε ανιχτό. Στο ανιχτό μέρος τις ςκινίς ίνε μια ταμπυρέτκα κε πάνο-τις βρίςκετε μια λεκάνι με νερό.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ (φέρνι τον Αλιόςςκα ςιμά ςτι λεκάνι). 'Ελα, πεδί-μυ, να νιφτίς.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Αφιςέ-με ίςιχο, δε θα νιφτό.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ (πέρνι το ςφυνκάρι, πολεμάι να νίπςι το πρόςοπο τυ Αλιόςςκα). 'Ελα γλίγορα... 'Ινε τόςο καλό να ίνε κανίς καθαρός!

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (πολεμάι να φίγι μ'όλι τι δίναμί-τυ). 'Αφιςέ-με! Δε θέλο! (Ρίχνι κάτο τι λεκάνι, κςεςπρόχνι τι ζογράφο. Κάθετε ςτα τέςερα κι' απλόνι το νερό). Εδὸ, λιπόν, ίνε ένα ποτάμι. Κ' εδό μια λίμνι. (Πέρνι το ςφυνκάρι κε το βάζι ςτι μέςι). Κι' αφτό θα ίνε το νερόφραγμα...

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Δόςε γλίγορα το ςφυνκάρι-μυ, παλιόπεδο. Εγό μ' αφτό νίβο το πρόςοπό-ςυ, κ' εςί το λερόνις ςτο πάτομα. (Θέλι να πάρι το ςφυνκάρι).

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (δεν το δίνι). Μιν το πιράζις! Μιν το χαλνάς! Αφτό δεν ίνε ςφυνκάρι, ίνε νερὸφραγμα...

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. 'Οχι, ίνε ςφυνκάρι!

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. 'Οχι, ίνε νερόφραγμα!

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Δόςε-μυ το ςφυνκάρι, θα ςυ δίκςο όμορφες μπογιές. Ροζ, γαλάζια, χριςί...

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Πρότα να τις δίκςις, κ' ίςτερα θα ςτο δόςο!

ΖΟΓΡΑΦΟΣ (ανίγι το τςαντάκι, δίχνι τα ςολιναράκια με τις μπογιές). Νά κίτακςε: νά ι ροζ, ςαν τα μαγυλάκια τον καθαρόν πεδιόν, νά ι γαλάζια, ςαν τον πιο καθαρό υρανό. Νά κ' ι χριςί, ςαν τον ίλιο...

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (αρπάζι τις μπογιές, πετάι το βρεμένο ςφυνκάρι ςτι ζογράφο). Ζίτο ι μπογιές! Αντίο! (Ρίχνι κάτο τιν ταμπυρέτκα κε τρέχι ςτο κλιςτό μέρος τις ςκινίς.)

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Αχ! Πύ πας, παλιόπεδο; Ι μπογιές-μυ, ι μπογιές! Ι καλίτερες, ι ροζ, ι γαλάζια, ι χριςί! (Τρέχι πίςο απτιν αβλέα κε ςα να μιλάι με το τιλέφονο.). Αλό! 1-21-21. Εςίς ίςτε, ςίντροφε; 'Επαθα ένα τέτιο κακό! Αφτό το πεδί έκλεπςε τις μπογιές-μυ, τις καλίτερες, τι ροζ, τι γαλάζια, τι χριςί, κ' έφιγε. (Κλέι). Τί; Βράχικε ο δέχτις-ςας; Πάνο ςτο τραπέζι-ςας έγινε ποτάμι απτα δάκριάμυ; Αχ, τί κακός πυ ίςτε κι' ακόμα με περιγελάτε!

Το ίδιο κάνι—βςιο ραβνό.
Αφςτιρός—ςτρόγιι.
Κόντεπςε—γετβά νιε.
Κςεςπρὸχνι—οτάλκιβαετ.
Καιμένο—μπέντνιι.
Τυ κάκυ—ζρια.

Σας έφχυμε—ζζελάιυ βαμ.
Λίμνι—όζερο.
Σφυνκάρι—γύπκα.
Μιν το πιράζις—νιε τρόγαι.
Μπογιές—κράςκι.
Γαλάζια—γολυμπαια.

Χριςί—ζολοτάια.
Τςαντάκι—ςύμοτζκα.
Σολιναράκια—τιύμπικι.
Αντίο—ντο ςβιντάνια.
Δέχτις—τέλεφ. τρύπκα.

Κλìι όλι ι αβλέα. Θόριβος πίσο απτι σκινί. Φονές: «Πιάστον! Πιάστε-τον! Χτίπα τον κλέφτι!»

Ανìγι ι μισί αβλέα. Ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ βαστάι ένα πακèτο στα χέρια-τυ κε τρέχι απτο βάθος τις σκινìς ίσια πάνο στυς θεατές. Από πίσο-τυ τρέχυν: ο 1-ος ΔΙΑΒΑΤΙΣ, Ι ΓΡΙΑ κ' ι διαβάτες.

1-ος ΔΙΑΒΑΤΙΣ (πιάνι τον Αλιòσσκα). Στάσυ! Δε θα φίγις! 'Επιασα τον κλέφτι!

ΓΡΙΑ (αρπάζι το πακέτο απτον Αλιόσσκα). Τα πσύνια-μυ, τα πσύνια! Αχ, κλεφτάκο!

1-ος ΔΙΑΒΑΤΙΣ (θέλι να χτιπίσι τον Αλιόσσκα). Χτίπα τον κλέφτι!

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ (βγένι γλίγορα απτιν άκρι τις αβλέας). Στάσυ! (Πιάνι το διαβάτι απτο χέρι). Να μιν τολμίσις να τον χτιπίσις! (Στον Αλιόσσκα). Πάμε, πολίτι, μαζί. (Κιτάζι τον Αλιόσσκα). Α, μα εσί ίσε ο Αλιόσσκας-Ριαζάν! Νά λιπόν σινάντισα τον πατριότι-μυ. Οχτό χρόνια δεν ίδαμε ο ένας τον άλο.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (κατσυφιαζμένα). Ας με σινάντισες! Κε τί θέλις μ' αφτό να πις;

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Εχ, φίλε Αλέκσι. Νά τι λογιό έγινες! 'Ασκιμα πάνε ι δυλιές-συ.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Κι'ας πάνε!

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Γιατί èφιγες τότε; Θα σ' έστελνα στιν κολόνια να μάθις γράματα, κε θα γινόσυνα σοστός πολìτις. Κίτακσε, πυ ίνε ι σιντρόφι-συ. Ο Σεριόζζας ίτανε κλέφτις, μα τόρα ίνε ινζζενιέρος. Ο Πάβλικ ίτανε κατεργάρις, μα τόρα ίνε αεροπòρος. Κ' εσί, ο Αλιόσσκας-Ριαζάν, τόρα ίσε κλέφτις. Πάμε λιπόν, πάμε, μιν κοντοστέκεσε! (τον πιγèνι πίσο απτιν αβλέα, πυ ανίγι αμέσος).

Στι σκινί ìνε ένα τραπέζι κ'ένα σκαμνί. Στο ράφι κρèμετε ènας χάρτις. Ο ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ κάθετε στο τραπέζι. Ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ στέκετε μπροστά-τυ.

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ 'Ετσι λιπόν. Θα πας, Αλέκσι, στο βυνό Μεντβέζζαγια. Να φράκσις τις θάλασες. Αφτό δεν ίνε ύτε κισέλι, ύτε το νερό τις λεκάνις. Αφτί ι δυλιά ίνε σοβαρί. Θα χτίζις αλιθινά νεροφράγματα. Θα σκάπσις αλιθινό κανάλι, γιατί τόρα τα βαπόρια-μας περνύν μακρινί στράτα για να πάνε απτιν 'Ασπρι θάλασα στι Βαλτική.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Δε θα χτίσο τίποτα. Ας πιγένυν, όπυ πίγεναν. Το ίδιο κάνι, θα φίγο.

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Δε θα φίγις. Θα σε κάνυμε άνθροπο.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Κε μίπος εγό τόρα δεν ίμε άνθροπος;

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. 'Οχι ακόμα. (Σικόνετε κε πιγένι στο χάρτι). Για έλα εδό σιμά.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (πιγένι με το ζόρι). Τί θέλις λιπόν;

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ (δίχνι στο χάρτι τι Σκανδιναβία). Νά κίτακσε: ίνε ι Σκανδιναβία. Αφτί δεν ίνε νισί, παρά ίνε χερσόνισο, διλαδί μισό νισί. Κ' εσί ακόμα δεν ίσε άνθροπος, παρά ίσε μισός άνθροπος.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (κατσυφιαζμένα). Καλά. Ας ίμε κ' ένα τέταρτο τυ ανθρόπυ, μα, το ίδιο κάνι, εγό θα φìγο.

Ι αβλέα κλìι. Ανίγι ι άλι μισì σκινί. Στι σκινì ίνε ένα τζαντίρι. Σιμά στο τζαντίρι ίνε ο 1-ος κι' ο 2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ.

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ (δìχνοντας το σκεπαζμένο μέρος τις σκινίς). Κίτακσε, κίτακσε, πιος τρέχι εκί;

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Πύ τρέχι;

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Νά, κίτακσε, εκί κάτο στο ποτάμι. Κίτακσε, πός τρέχι! Κε φοβάτε κάθε χαμόδεντρο.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Φένετε, θαρì, ότι στα χαμόδεντρα ίνε φρυρί. Φοβάτε να μιν πιροβολίσυνε πάνο-τυ.

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Παράκσενος άνθροπος! Εδό ύτε ίδαμε καμιά φορά φρυρό.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Κίτακσε, στάθικε.

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Γίρισε πίσο. 'Ερχετε εδό.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. 'Ει, μπάρμπα Μπελομόρ, ο δρομέας έρχετε εδό. Για μίλισε μαζί-τυ. Εκί μπορίς να κάνις τέτιες δυλιές.

Θόριβος—ssυμ.
Θεατές—ζρίτελι.
Πσύνια—ποκύπκι.
Να μιν τολμίσις—νιε σμέι.
Πολίτις—γραζζντανίν.
Σινάντισα—βστρέτιλ.
Κατσυφιαζμένα—υγριύμο.
Κατεργάρις—ζζύλικ.
Χάρτις—κάρτα.
Σοβαρί—σεριόζναγια.
Νισί—όστροβ.
Χερσόνισο—πολυòστροβ.
Τζαντίρι—παλάτκα.
Χαμόδεντρο—κυστ.
Φρυρός—τζασοβόι.
Πιροβολό—στρελιατ.
Παράκσενος—στράννι.
Μπαρμπα—ντιαντια.
Δρομέας—μπεγύν.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ (βγένι αππο τζαντίρι, κιτάζι). Α, μα αφτός ίνε ο κενούργιος! Ο Αλέκσις αππο Ριαζάν.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (βγένι πίσο αππιν αβλέα, κιτάζι το ΜΠΕΛΟΜΟΡ κε τυς εργάτες, φτίνι, κσαπλόνετε κε σικόνι ψιλά τα πόδια-τυ).

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Έι, Αλιόσσα-Ριαζάν, γιατί δε δυλέβις;

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Δε θα δυλέπσο. Γιατί κανίς δε με φιλάγι; Έτσι μπορό να φίγο.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Δε θα φίγις. Σε βαστάι ο λόγος.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (σικόνετε θαβμαζμένος). Πιος λόγος;

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Ο λενινικός.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Εγό δεν έδοσα κανένα λόγο στο Λένιν.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ (σικόνετε). Γι' αφτό ο Λένιν έδοσε σ' όλυς-μας λόγο, ότι θα ίμαστε εφτιχιζμένι πολίτες. Μίπος εσί δεν πιστέβις τον Λένιν; Μίπος δε θέλις να ίσε εφτιχιζμένος;

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (κατσυφιαζμένα). Το ίδιο κάνι, δε θα δυλέπσο. (Κσαπλόνετε πάλι κε σφιρίζι).

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Δε θα δυλέπσις, γιατί δεν κσέρις.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Φοβάσε να δυλέπσις μαζί-μας, νά τι, γιατί ι μπριγάδα-μας ίνε υνταρνικι. Ίμαστε τριάντα δίο προτινί κλέφτες κε μπριγαδίρος-μας ίνε ο μπάρμπα Μπελομόρ, ο πιο κσακυζμένος λιστίς. Λίστεβε τα βαπόρια, σταματύσε τα τρένα, κε τόρα ίνε ο καλίτερος μπριγαδίρος. Κ' ι μπριγάδα-μας ίνε ι καλίτερι.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Κι' ας ίνε ι καλίτερι!

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Αν θέλις, έλα στι μπριγάδα-μας.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Τι τον φονάζις; Ίνε τεμπέλις, δε θέλι να δυλέπσι, σαν τον Κόντριχ. Ίνε ο μελοντικός καβαλιέρος τυ παράσιμυ τις βρεμένις όρνιθας.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (πετιέτε πάνο). Πιος ίνε βρεμένι όρνιθα; Εγό ίμε βρεμένι όρνιθα;

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Νε, εσί...

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Εσί μόνος-συ ίσε βρεμένι όρνιθα! Για έλα να βάλυμε στίχιμα—εγό θα σε περάσο στι δυλιά.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Όστε, έρχεσε; Τότε έμπα στις γραμές-μας. Θα ίσε τριακοστός τρίτος.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ (σιμόνι στο τζαντίρι). Έι, αδέρφια! Στι δυλιά! Ίνε όρα να βγίτε. (Ι εργάτες βγένυν αππο τζαντίρι, μπένυνε στι γραμί. Τραγυδύν).

Για να φράκσυν το γιαλό
παλικάρια πάνε 'δο,
νεαρά τριάντα τρία,
μπελομόρτσι με ανδρία.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (μπένι στις γραμές). Θα σας δίκσο, τί βρεμένι όρνιθα ίμε. Να φίγο προφτένο κ' ίστερα.

Φέβγυν. Ο Κόντριχ βγένι αππο τζαντίρι κε τεντόνετε τεμπέλικα.

ΚΟΝΤΡΙΚ (χαζμυριέτε). Φίγανε. Καλά κάνανε. Ας κιμιθό. Δεν αγαπό καθόλυ αφτί τιν ανακατοσιά, το θόριβο. (Κσαπλόνετε κι' αρχίζι να ροχαλίζι).

Αρχίζι να σκοτινιάζι. Πίσο αππι σκινί ακύετε πάλι το τραγύδι. Ι μπριγάδα γιρίζι πίσο. Μπροστά ίνε ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ κι' ο 1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Σίμερα πελέκισα τρία δοκάρια.

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Εγό πελέκισα ενιά δοκάρια.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Κ' εγό θα πελεκίσο άβριο ενιά δοκάρια. Νά, θα το δις.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ (σιμόνι). Κι' ο Κόντριχ όλο κιμάτε. Μορέ τεμπέλις! Ίνε έσχος, κι' όχι άνθροπος.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. (κσιπνάι τον Κόντριχ). Σίκο. Πίγαμε στι δυλιά—κιμόσυνα. Γιρίσαμε αππι δυλιά, κ' εσί ακόμα κιμάσε.

Κσαπλόνετε—λοζζίτσα.
Φτίνι—σπλιόβιβαετ.
Εφτιχιζμένος—στζαστλίβιι.
Κσακυζμένος—ζναμενίτιι.
Λιστίς—γραμπίτελ.
Μελοντικός—μπύντυστζιι.
Παράσιμο—όρντεν.
Στίχιμα—παρί.
Όστε—ζνάτζιτ.
Ανδρία—χράμπροστ.
Προφτένο—υσπέιυ.
Χαζμυριέτε—ζεβάιετ.
Ροχαλίζο—χραπέτ.
Δοχάρια—μπριόβνα.
Έσχος—ποζόρ.

ΚΟΝΤΡΙΚ (τινάζι τα πόδια-τυ). Αφίςτε-με ίςιχο. Σας ίπα, ότι δε θέλο να δυλέπςο, τελίοςε.

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Το κςέρυμε προπολύ, ότι δε θέλι να δυλέπςι.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Ας τον κάνυμε γι' αφτό καβαλιέρο τις βρεμένις όρνιθας.

ΟΛΙ (μαζί). Τις βρεμένις όρνιθας! Τις βρεμένις όρνιθας!

1-ος ΕΡΓΑΤΙΣ. Φέρτε εδό το παράςιμο.

2-ος ΕΡΓΑΤΙΣ (βγάζι απτο τζαντίρι μια πλακάτα, πυ έχι τι βρεμένι όρνιθα). Εμίς, ι μπριγάδα τυ Μπελομόρ, δίνυμε στον Κόντρικ, πυ δε θέλι να δυλέπςι, το παράςιμο τις βρεμένις όρνιθας. (Βάζι τιν πλακάτα ςτο κεφάλι τυ Κόντρικ).

ΚΟΝΤΡΙΚ (γιρίζι ςτ'άλο πλεβρό). Παρακαλό! Ας ίνε κε τυ πςόφιυ διάνυ. Αφτό για μένα δεν ίνε τίποτα. (Ροχαλίζι επιδιχτικά).

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Σίντροφι! 'Αβριο πρέπι να βγάλυμε αφτό τον τεμπέλι απτο τζαντίρι-μας. Για τιν όρα δε χριάζετε να ςκοτίζυμε γι' αφτόνα το κεφάλι-μας. 'Ινε κερός να κιμιθύμε. Θα πιάςυμε δυλιά απτο προί. (Ανίγι το τζαντίρι.) Λιπόν, ςίντροφε Ριαζὰν, κςαπλόςυ να κιμιθίς στο κενύργιο ςπίτι.

'Ολι φέβγυνε ςτο τζαντίρι. Σκοτινιάζι ολότελα. 'Ολι ι παραπέρα ςκινί γὶνετε ςτο ςκοτάδι.

ΚΟΝΤΡΙΚ. (ςέρνετε κ' έρχετε ςτο τζαντίρι). 'Ει, πολίτι Ριαζάν! Κιμάςε;

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (νιςταγμένα). Υχύ...

ΚΟΝΤΡΙΚ. Συ προτίνο μια ςοβαρί δυλιά: έλα να φίγυμε μαζί.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. 'Αφιςέ-με. Θέλο να κιμιθό.

ΚΟΝΤΡΙΚ (χαιδεφτικά). 'Ιςε τόςο άφοβος κι' αποφαςιςτικός άνθροπος. 'Ακυςα, πος μιλύςες μ' αφτό τον χοντράνθροπο Μπελομόρ. Τυ ίπες πολί καλά: θα φίγο, τελίοςε. Κε τί, τόρα μετάνιοςες;

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Καλά, μετάνιοςα. Λιπόν τι θέλις;

ΚΟΝΤΡΙΚ. Σε λιπύμε πολί. 'Ιςε τόςο νέος κε ςιμπαθιτικός. Μίπος θα δυλέπςις ςαν κι' αφτύς τυς χοντρύς κε δινατύς ανθρόπυς; Νά εςί πελέκιςες τρία δοκάρια, κ' εκίνι ενιά δοκάρια. 'Αβριο εςί θα πελεκίςις ενιά δοκάρια, κ' εκίνι δεκαπέντε. Κε θα γράπςυνε, ότι ίςε τεμπέλις, όπος έκαναν κ' εμένα. Κε θα ςυ δόςυνε κ' εςένα το παράςιμο τις βρεμένις όρνιθας.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Εμένα; Τις βρεμένις όρνιθας; Αφτό καμιά φορά δε θα γίνι!

ΚΟΝΤΡΙΚ. Συ δίνο το λόγο-μυ, ότι θα το πάρις! Εγό ίμε εδό πολί καρό κε κςέρο, ότι δε θα μπορέςις να γλιτόςις απ' αφτό. Νά γιατί ςυ προτίνο: έλα να φίγυμε μαζί.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (διςταχτικά). Προφτένο να φίγο. Δε βιάζυμε.

ΚΟΝΤΡΙΚ (διχτικά). Μυ φένετε, ότι φοβάςε.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Πιος; Εγό; Φοβύμε; Εγό φοβύμε; (Αποφαςιςτικά). 'Ελα να πάμε!

ΚΟΝΤΡΙΚ (χαρύμενα). Προπολὺ έπρεπε να κάνις έτςι! Εγό αμέςος το ὶδα, ότι ίςε πολί καλό παλικάρι. (Αμέςος με άλο τόνο). Προςεχτικά. 'Ελα από πίςο-μυ. Εδό ὶνε ένα μονοπάτι.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Μι μαθὲνις το μαθιμένο. Δεν ίνε ι πρότι φορά πυ φέβγο.

Στο ςκοτάδι ακύετε θόριβος, βοί.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Στάςυ, τί βυίζι εκί;

ΚΟΝΤΡΙΚ. 'Ινε το ποτὰμι πυ βυίζι. 'Ελα πιο γλίγορα.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Στάςυ. Βυίζι κάπος παράκςενα. Πολί δινατά. Τι μέρα δε βυίζε τόςο.

ΚΟΝΤΡΙΚ. Φένετε, ςικόθικε το νερό. Μα έλα πιο γλίγορα!

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Μυ φένετε, ότι χαλνάι το νερόφραγμά-μας.

ΚΟΝΤΡΙΚ. Βράςε το νερόφραγμα. Ας νκρεμίςι. Αφτό δεν ίνε δικὶ-μας δυλιά!

'Ιςιχο—β ποκόιε.
Προπολύ—νταβνό.
Διάνος—ιντιὺκ.
Επιδιχτικά—ντεμονςτρατίβνο.
Για τιν όρα—ποκά.
Παραπέρα—νταλνὲιςςαγια.
Προτίνο—πρεντλαγάιυ.
Χαιδεφτικά—λάςκοβο.
Αποφαςιςτικός—ρεςςὶτελνι.
Χοντράνθροπος—γρυμπιάν.
Μετάνιοςες—περεντύμαλ.
Λιπύμε—ζζαλέιυ.
Διςταχτικά—νιερεςςὶτελνο.
Δε βιάζυμε—νιε ςπεςςύ.
Διχτικά—εχίντνο.
Αμέςος—ςραζυ.
Προςεχτικά—οςτορόζζνο.
Μονοπάτι—τροπὶνκα.
Κάπος—κακ-το.
Παράκςενα—ςτράνο.
Γονιά—ύγολ.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Πός δεν ίνε! Μα αφτό το νερόφραγμα ίνε δικό-μας. Σίμερα το έχτιζα εγό ο ίδιος. 'Οι, εκί χάλαςε ολάκερι γονιά. Νά-νά θα νκρεμίςι!..

ΚΟΝΤΡΙΚ. Κι' ας νκρεμίςι. Θάρτις ίτε όχι;

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Πυθενά δε θα πάο. Τράβα στι στράτα-ςυ! (Φονάζι.) 'Ει! ςικοθίτε, έγινε κακό, κακό! Βοίθια! Χαλνάι το νερόφραγμα!

Θόριβος. Ποδοβολιτό. Ακύετε ι φονί τυ ΜΠΕΛΟΜΟΡ, τυ 1-υ κε 2-υ ΕΡΓΑΤΙ: «Τί τρέχι; Πό εγινε κακο; Πιος φονάζι;»

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Εδό! Εδό! Εγό ίμε, ο Αλιόςςκας-Ριαζὰν. Ελάτε γλίγορα στο νερό! Στερεόςτε τα δοκάρια! Το νερόφραγμα! Το νερόφραγμα-μας!

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Σίντροφι, έγινε αβαρία! Ας έρτι ι μπριγάδα μαζί-μυ. Πάρτε τα τσεκύρια! Τα ςακιά με το χόμα! Μαζί-μυ, στο νερό!

Θόριβος. Φονές. Σφιριγματιές. Ανάβι το φος, κε φένοντε ι άνθροπι, πυ τρέχυν.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (φονάζι μ' όλι τι δίναμί-τυ). Βαςτάτε, το χαλνάι! Το χαλνάι! Το χαλνάι!

ΜΠΕΜΟΜΟΡ. Βαςτάτε, πεδιά, να γλιτόςυμε το νερόφραγμα. Βαςτάτε μπελομόρτςι!

Ανάμεσα στο θόριβο κε στις σφιριγματιές ακύετε το τραγύδι: «Για να φράκςυν το γιαλὸ». Ο θόριβος όλο κε μεγαλονι κε περνάι ςε βροντερό «ζίτο». Μυςικὶ. Δινατὸ φος. Στι σκινὶ ίνε μια τεράςτια πλακάτα. «Ζίτο ι χτίςτες τυ καναλιύ τις 'Ασπρις θάλαςας! Ζίτο ο ςίντροφος Στάλιν!» Μπένι ο ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ κ' ι ΖΟΓΡΑΦΟΣ, καλά φορεμένι. Ο ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ-ΡΙΑΖΑΝ κι' ο ΜΠΕΛΟΜΟΡ πιγένυν να τυς προαπαντίςυν. Κι' αφτί φορύνε καλά ρύχα.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (ςιμόνι ντροπιάρικα τι ζογράφο). Καλιμέρα-ςας. Δε με γνορίζετε! Εγό ίμε ο προτινός Αλιόςςκας-Ριαζάν. Να με ςιχορέςετε... Ντρέπυμε για κίνες τις μπογιές... πυ τότε ςας... πίρα.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Καλιμέρα-ςας, ςίντροφε Ριαζάν. Αφίςτε τις μπογιές.

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. Γιά-ςυ, χτίςτι. Γιά-ςυ μπάρμπα Μπελομόρ. Για δίξε-μας, πος δυλέβι το νερόφραγμά-ςας.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Αμέςος, ςίντροφε νατζάλνικε. Αλιόςςα, για σταμάτιςε το ποτάμι.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ. Αμέςος θα σταματίςο το ποτάμι! (Τρέχι πίςο αππιν πλακάτα).

ΖΟΓΡΑΦΟΣ (πιγένι από πίςο-τυ. Με θαβμαςμό). Σταμάτιςε. Το ποτάμι σταμάτιςε! Το νερό φέβγι. Φένετε ο πέτρινος πάτος.

ΜΠΕΛΟΜΟΡ. Κε τόρα, Αλιόςςα, άφιςε-το να πάι.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (πίςο αππι πλακάτα). Αμέςος θα τ' αφίςο.

ΖΟΓΡΑΦΟΣ. Το ποτάμι πίγε. Μυνκρίζι! Πέφτυνε τεράςτιι καταράχτες. Ο ίλιος πέζι στο νερό με λογιό-λογιό χρόματα. Τί χρόματα! τί δίναμι!

ΤΖΕΚΙΣΤΑΣ. (Κιτάζι πίςο αππιν πλακάτα). Νά κε το βαπόρι-μας ανεβένι με τα ςκαλοπάτια τυ νερύ. 'Ινε κερός ςιντρόφιςα να πάμε, γιατί θ' αργίςυμε.

ΑΛΙΟΣΣΚΑΣ (βγένι πίςο αππιν πλακάτα κε λέι στον Τζεκίςτα). Σίντροφε νατζάλνικε, νά εμίς εδό ςτίλαμε ένα τιλεγράφιμα στο ςίντροφο Στάλιν, ότι τέλιοςε το κανάλι. Μα λιζμονίςαμε να ςτίλυμε ακόμα ένα τιλεγράφιμα. Εγό το έγραψα. Παρακαλό, να το ςτίλετε στο εκςοτερικό ςτυς βαςιλιάδες τις Συιδίας κε Νορβιγίας (το διαβάζι):

«Πολίτες βαςιλιάδες κε διεφθιντές τον χορόν! Σας ιδοπιύμε, ότι τόρα κατικίτε όχι ςε χερςόνιςο, παρά ςε νιςί. Αππι μπριγάδα τυ Μπελομόρ ο προτινός μιςός άνθροπος, κε τόρα ολάκερος άνθροπος Αλεκςέι-Ριαζάν, χτίςτις τυ νεροφράγματος №3. Κραςνοζνάμεντςος».

ΑΒΛΕΑ

Ποδοβολιτό—τόποτ νογ.
Τί τρέχι;—τζτο ςλυτζίλος?
Στερεόςτε—κρεπίτε.
Σφιριγματιές—γυτκί.
Προαπαντίςυν—βςτρέτιτ.

Να με ςιχορέςετε—ιζβινίτε.
Πάτος—ντνο.
Καταράχτις—βοντοπὰντ.
Χρόμα—τςβετ.
Σκαλοπάτια—ςτυπένκι.

Στο εκςοτερικό—ζαγρανίτςυ
Συιδία—Σβέτςια.
Ιδοπιύμε—ςοοπςτζάεμ.
Κατικίτε—ζζιβιότε.

Ο ΚΑΒΓΑΣ ΙΤΑΝΕ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΠΛΩΜΑ

Μια νίχτα, όταν κιμότανε ο χότζας, έγινε ένας μεγάλος καβγάς μπροστά στο σπίτι-τυ.

Ο χότζας ίπε στι γινέκα-τυ:

— Σίκο, γινέκα, άναπςε το κερί να δύμε τι ίνε.

Ι γινέκα-τυ τον έλεγε να καθίςι, μα ο χότζας δεν τιν άκυςε. Σικόθικε, πίρε το πάπλομα στι ράχι-τυ κε βγίκε όκςο.

Μόλις βγίκε, ο ένας από κίνυς πυ μάλοναν, άρπακςε το πάπλομα κ' έφιγε.

Ο χότζας γίριςε στο ςπίτι-τυ κ' έτρεμε απτο κρίο. Ι γινέκα-τυ τον ρότιςε:

— Τί καβγάς ίτανε;

Ο χότζας απάντιςε:

— Ο καβγάς ίτανε για το πάπλομάμας. Πάι το πάπλομα, τέλιοςε κι' ο καβγάς.

ΤΟ ΚΑΖΑΝΙ ΓΕΝΙΣΕ ΤΕΝΤΖΕΡΕ

Μια φορά ο Νας̧ρεντίν χότζας δανίςτικε απτο γίτονά-τυ ένα καζάνι. Άμα πέραςαν λίγες μέρες ο χότζας έδοςε πίςο το καζάνι κ' έβαλε μέσα ένα μικρό τέντζερε.

Ο γίτονάς-τυ τον ρότιςε:

— Τί ίνε αφτός ο τέντζερες;

— Τον γένιςε το καζάνι-ςυ, γίτονάμυ,—ίπε ο χότζας.

Ο γίτονας πίρε με χαρά τον τέντζερε κ' εφχαρίςτιςε το χότζα.

Ίςτερα από κάμποςες μέρες ο Νας̧ρεντίν χότζας δανίςτικε πάλι το καζάνι τυ γιτονά-τυ, μα δεν το έδινε πίςο. Ο γίτονας δε, ότι ι μέρες περνύν κε το καζάνι δεν έρχετε. Πίγε λιπόν στο ςπίτι τυ Νας̧ρεντίν για να το πάρι. Μα ο χότζας τυ ίπε:

— Το καζάνι-ςυ πέθανε!

— Πός πέθανε; Μίπος πεθένι καμιά φορά το καζάνι;—ρότιςε ο γίτονας.

— Βέβεα, πεθένι,—ίπε ο χότζας.— Όταν γένιςε το πίςτεπςες κε τόρα πυ πέθανε δεν το πιςτέβις;

Ι δυλιά πίγε στο δικαςτίριο. Ο Νας̧ρεντίν χότζας ρότιςε τον δικαςτί:

— Δεν ίνε αλίθια, ότι κάθε πράμα πυ γενά ίςτερα πεθένι;

— Βέβεα, πεθένι,—απάντιςε ο δικαςτίς.

Τότε ο Νας̧ρεντίν ίπε:

—Ο γίτονάς-μυ, όταν γένιςε το καζάνι-τυ, το πίρε πίςο χαρύμενος μαζί με το πεδί-τυ. Τόρα το καζάνι πέθανε κε δε θέλι να το πιςτέπςι. Σε παρακαλό να μας δικάςις.

Ο δικαςτίς δεν μπορύςε να κάνι τίποτα, γιατί ίπε πια, ότι κάθε πράμα, πυ γενάι, πεθένι. Έτςι ο Νας̧ρεντίν χότζας πίρε το καζάνι τυ γίτονά-τυ.

Χότζας—μυλά.
Καβγάς—ςόρα.
Μάλοναν—ςοριλις.
Τέντζερες—καςτριώλια.
Γίτονας—ςοςέντ.

Εφχαρίςτιςε—πομπλαγονταρίλ
Βέβεα—κονέτζνο.
Δικαςτίριο—ςυντ.
Δικαςτίς—ςυντιά.

ΠΕΧΝΙΔΙΑ

1. Ο ΣΟΣΤΟΣ ΚΑΘΟΡΙΖΜΟΣ

Πέζυν από 2 ος 10 πεδιά, πυ κάθυντε κικλικά. Το ένα πεδί, ο «οδιγός», δίχνι με το χέρι-τυ ένα απτυς καθιζμένυς κε λέι «δυνό, ποτάμι, πόλι». Ίςτερα λέι ακόμα μια φορά τι μια απ' αφτές τις λέκςες, για παράδιγμα «ποτάμι». Όςπυ να μετρίςι ο οδιγός ος τα δέκα, το πεδί, πυ πρέπι ν' απαντίςι, χριάζετε να προφτάςι να πι το όνομα ενός ποταμιύ. Αφτό το ποτάμι δεν μπορί πια κανίς να το πι ακόμα μια φορά. Αν απαντίςι το πεδί ςοστά, τότε γίνετε οδιγός, ο νέος οδιγός ροτάι πάλι έναν απτυς καθιζμένυς. Αν το πεδί, πυ ροτιέτε δεν απαντίςι ςοστά, ίτε απαντίςι πολί αργά, τότε πρέπι να ςικοθί κε να σταθί ος το άλο ρότιμα κε μπορί να καθίςι μόνο όταν θα δόςι ςοστί απάντιςι.

Μπορύμε να ςιμφονίςυμε να λέμε τα δυνά, τα ποτάμια κε τις πόλες μιας χόρας (Ανκλία, Γερμανία, Γαλία κ. τ. λ.) ίτε ενός όμπλαςτ, κράι, ρεςπύμπλικας (Υκρανία, Κριμέα, Μοςχοβίτικο όμπλαςτ κ. τ. λ.).

2. ΠΥ ΓΕΝΙΘΙΚΑΤΕ

Πέζυν από 5 ος 40 πεδιά.

Ένα πεδί, ο «οδιγός», βγένι απτιν κάμαρα. Τα άλα, όταν λίπι ο οδιγός, βάζυνε στο νύ-τυς ένα όμπλαςτ, κράι, ρεςπύμπλικα. Σε λίγο ο οδιγός έρχετε πάλι στιν κάμαρα κε ροτάι τυς καθιζμένυς: «Πυ γενιθίκατε»; Τα πεδιά, αντίς να δόςυν άμεςι απάντιςι, περιγράφυν το όμπλαςτ, το κράι, τι ρεςπύμπλικα, πυ έβαλαν στο νύ-τυς. Ας πύμε, για παράδιγμα, ότι έβαλαν στο νύ-τυς τιν Καζάκικι ΑΣΣΡ. Το ένα απτα πεδιά λέι: «Γενίθικα εκί, όπυ πριν από λίγο κερό έφτιαςαν ςιδεροδρομικί γραμί» (διλαδί το Τυρκςίμπ). Το άλο ςιμπλιρόνι: «Εκί, όπυ χτίζυντε ι γίγαντες τις χρωματιςτίς μεταλυργίας» (διλαδί το Μπαλχαςςτρόι). Το τρίτο λέι: «Εκί, όπυ ίνε μια τεράςτια έριμο (Πιναζμένι στέπι) κε μια λίμνι» (Μπαλχάςς) κ. τ. λ. Αν ο οδιγός ονομάςι ςοστά τι ρεςπύμπλικα, το όμπλαςτ, πυ έβαλαν τα πεδιά στο νύ-τυς, τον ροτύν από πια φράςι το κατάλαβε. Το πεδί, πυ ίπε αφτί τι φράςι, γίνετε οδιγός.

Καθοριζμος—οπρεντελένιε.
Κικλικά—β κρυγ.
Οδιγός—βοντιάςτζιι.
Να προφτάςι—υςπέτ.
Να ςιμφονίςυμε—υςλόβιτςα.
Λίπι—οτςύτςτβυιετ.
Άμεςι—πριαμόι.
Περιγράφυν—οπίςιβαιυτ.
Διλαδί—τό-ιεςτ.
Σιμπλιρόνι—ντοπολνιαετ.
Χρωματιςτίς—τςβετνόι.
Έριμο—πυςτίνια.
Λίμνι—όζερο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

СОДЕРЖАНИЕ

ΤΙΜΙ 25 Καπ.

ЦІНА 25 Коп.

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО НАЦІОНАЛЬНИХ
МЕНШОСТЕЙ УСРР ПРИ ПРЕЗИДІЇ ВУЦВК'у.

ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ
Υ.Σ.Σ.Δ. ΣΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΟ ΤΙΣ Π.Υ.Κ.Ε.Ε.

'ΕΛΙΝΙΚΟ ΤΜΙΜΑ—Μαριύπολι, Προςπέκτ Ρεςπύμπλικι 63. Τιλέφονο 3-17.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΠΕΦΤΙΝΟ ΣΙΝΤΑΧΤΙ: **Γ. ΣΑΡΜΠΕΙ**

Стат. форм. 180x240 2 печ. лист. — в листе 69.120. знак. Тираж 900.

Міськліт 2267.—м. Маріупіль, держдрукарня ч. 3. Зам. № 4514